

Na osnovi Članka 32. Statuta Hrvatskog auto i karting saveza (HAKS), Odbor za autošportove HAKS-a (OAŠ), na sjednici održanoj ~~14. siječnja~~ **07. prosinca** 2009. u Zagrebu, odobrio je

PRAVILNIK O AUTOŠPORTOVIMA HRVATSKOG AUTO I KARTING SAVEZA

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Odbor za autošportove HAKS-a, potpuno je samostalno stručno tijelo, nadležno za utvrđivanje i provođenje pravila prema kojima se odvijaju natjecanja u autošportovima na teritoriju Republike Hrvatske.

Radom odbora, rukovodi predsjednik Odbora u skladu s Poslovníkom istog.

Pored Predsjednika i njegovog zamjenika, OAŠ čine športski direktori pojedinih disciplina autošportova, te predsjednici Tehničke komisije za autošportove i Sudačke komisije za autošportove. U radu OAŠ-a, bez prava glasovanja, sudjeluju i vozač, predstavnik Savjeta vozača, stručni suradnik, član Upravnog odbora HAKS-a, te predstavnik Savjeta organizatora **kao i Povjerenik za sigurnost koji je Predsjednik Komisije za sigurnost.**

Članak 2.

Pravilnik o autošportovima (u daljnjem tekstu «Pravilnik»), skup je pravila koja je utvrdio OAŠ. Njima se reguliraju specifičnosti svih disciplina autošportova.

Sve odredbe koje nisu posebno navedene u Pravilniku, primjenjivat će se iz Međunarodnog športskog pravilnika FIA i njegovih dodataka.

Članak 3.

Sve pravne i fizičke osobe, članice HAKS-a, obvezne su pridržavati se pravila i odredaba propisanih pravilnicima iz Članka 2. Eventualno nepoznavanje bilo kojeg pravila, ne smatra se opravdanjem pri učinjenim prekršajima.

Članak 4.

Sve članice i svi članovi HAKS-a odriču se mogućnosti bilo kakvog sudskog procesa izvan matične organizacije, priznajući odluke nadležnih tijela HAKS-a kao konačne (uključivo odluke disciplinskih tijela, Apelacijske komisije, te Arbitražne komisije).

Izvanredno, u slučaju da se radi o materijalnom potraživanju, oštećena stranka ima pravo na rješavanje spora pred nadležnim sudom u Zagrebu i to onda kada je iskoristila sve mogućnosti unutar svih struktura HAKS-a, odnosno HOO-a.

Svaki dužnosnik HAKS-a mora voditi računa o «sukobu interesa». «Sukob interesa» nastaje kada dužnosnik HAKS-a iskoristi svoje ovlasti unutar HAKS-a da bi sebi, svom klubu ili tvrtki u kojoj radi, donio imovinsku ili drugu korist.

U slučaju da se posumnja ili utvrdi postojanje «sukoba interesa» OAŠ će imenovati zasebnu Komisiju koja će utvrditi stvarno stanje i predložiti zaključke koji će biti dostavljeni U.O. na konačno odlučivanje.

Članak 5.

Na osnovi odredaba Pravilnika donose se dodaci koji se odnose na pojedine discipline autošporta sljedeće godine, a kojima se raspisuju i utvrđuju pravila prvenstva u autošportovima na području Republike Hrvatske. Za svako natjecanje u tim prvenstvima ili drugim natjecanjima u nadležnosti OAŠ-a, donose se posebni pravilnici natjecanja.

Svako novo ili dodatno pravilo koje je utvrdio i odobrio OAŠ, mora biti uključeno u Pravilnik ili dodatke Pravilniku.

Natjecanja koja se održe protivno odredbama Pravilnika, dodataka ovom Pravilniku, odnosno posebnih pravilnika pojedinih natjecanja, neće se smatrati regularnim.

Članak 6.

U slučaju bilo kakvog spora, nastalog iz različitih tumačenja pojedinih odredbi ovog Pravilnika tijekom natjecanja ili izvan njih, članice HAKS-a moraju se prvo obratiti Apelacijskoj komisiji za autošportove.

Ista je sastavljena od pet (5) članova i to: predsjednik OAŠ-a i njegov zamjenik, član jedne Komisije OAŠ-a koja nije nadležna za disciplinu u kojoj je neophodno donijeti odgovarajuću odluku, predsjednik ili član Tehničke komisije i član određen od strane Upravnog odbora. Stručni suradnik (pravnik-odvjetnik), bez prava glasa, kojeg također određuje Upravni odbor, bit će nazočan na sjednicama Apelacijske komisije isključivo u savjetodavnoj funkciji.

Članak 7.

Svoju djelatnost OAŠ može obavljati i uz pomoć svojih komisija:

- **Komisija za kružna natjecanja (discipline A01 i A04)**

- Komisija za brzinski automobilizam (discipline ~~A01~~ A02 i A09)

- Komisija za rally, ~~auto cross i crosscountry~~ i ocjenski rally (discipline A03, ~~A04 i A05~~ i A07)

- **Komisija za crosscountry (disciplina A05)**

~~- Komisija za ocjenski rally, ocjensko-spretnosno vožnje, povijesna vozila i autoslalom (discipline A07, A07/4 i A09)~~

- **Komisija za utrke ubrzanja (A10)**

- Komisija za suce OAŠ-a

- Tehnička komisija OAŠ-a

- **Komisija za sigurnost OAŠ-a**

Način rada stručnih komisija OAŠ definira planom rada za tekuću godinu.

Komisije se biraju zasebno po disciplinama, a preporučuje se zajednički rad komisija u srodnim disciplinama.

Članovi komisija su obvezno Sportski direktor pojedine discipline i njegov zamjenik. Stručne komisije u svom sastavu imaju kvalificirane suce s položenim, ili po nekoj osnovi priznatim specijalističkim ispitima za direktore i tajnike natjecanja.

Radom stručnih komisija, u skladu s poslovnica istih, rukovode športski direktori (koji su ujedno i predsjednici komisija), a u njihovoj odsutnosti njihovi zamjenici. Način rada stručnih komisija OAS definira planom rada za tekuću godinu.

Administrativni dio rada komisija obavljaju predsjednici (zamjenici) istih, u suradnji sa zamjenikom predsjednika OAS-a, odnosno tajnikom HAKS-a.

Sastav Tehničke komisije i Komisije za suce te način rada određen je poslovnica i pravilnicima tih komisija.

Sastav Disciplinske komisije određen je Pravilnikom o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti.

Sastav Komisije za sigurnost te način rada određen je poslovnica i pravilnicima Povjerenika za sigurnost.

Športski direktori imenuju se za sljedeće discipline:

1. A01 - Utrke na kružnim stazama
2. A02 - Utrke na brdskim stazama
3. A03 - Auto-rally
4. A04 - Autocross
5. A05 - Crosscountry
6. A07 - OAR, OSV
7. A07/1 - Povijesna (old timer) vozila
8. A09 - Autoslalom
9. A 10 - ~~Street race Utrke~~ **Utrke ubrzanja**

Športski direktori svih navedenih disciplina, surađivat će međusobno unutar komisija koje su predviđene shematskim ustrojem HAKS-a. Moguće je da jedan športski direktor zastupa u OAS-u više različitih disciplina.

Shodno razvoju autošporta, OAS će u slučaju potrebe raspisati i druge discipline, te imenovati športske direktore koji će rukovoditi novo osnovanim disciplinama.

Vozači i organizatori osnivaju svoje udruge i imenuju Savjet vozača, odnosno Savjet organizatora, kao zasebna tijela koja surađuju s OAS.

Savjet vozača imenuje svoje predstavnike u svim komisijama OAS-a. Predstavnici Savjeta vozača sudjeluju u radu svih komisija bez prava glasanja.

Terminologija kojom će se služiti OAS kao i sve pripadajuće komisije OAS, napisana je i pojašnjena u posebnom Dodatku ovog Pravilnika.

II. VOZAČI, SUVOZAČI I NATJECATELJI

Članak 8.

Vozači i suvozači kojima se mogu izdati licence su osobe starije od 18 i mlađe od 55 godina (osim za juniorsku licencu). Osoba kojoj se izdaje licenca mora imati položen ispit za vozača amatera, najmanje «B» kategorije (osim za juniorsku licencu), potvrdu o pohađanju seminara ili refrešinga o poznavanju Pravilnika o autošportovima. Za disciplinu A01, preporučuje se uspješno završiti prvi stupanj škole športske vožnje.

Ukoliko vozač ima valjanu juniorsku licencu i u tekućoj godini navršava 18 godina starosti, ista mu vrijedi do kraja natjecateljske sezone tekuće godine, a za iduću natjecateljsku sezonu izdat će mu se redovita licenca ali uz uvjet da mora imati položen vozački ispit najmanje „B“ kategorije.

Na natjecanjima mogu sudjelovati samo licencirani vozači s važećom policom životnog osiguranja namijenjenom posebno za natjecanja, na sljedeće najmanje iznose: 100.000 kuna u slučaju trajnog invaliditeta i 50.000 kuna u slučaju smrti.

Nositelji licenci podliježu svim vrstama odgovornosti; športskoj, disciplinskoj i materijalnoj.

VOZAČKE I SUVOZAČKE LICENCE:

Članak 9.

Licenca je isprava izdana vozačima, odnosno suvozačima koji žele sudjelovati u bilo kojem svojstvu u natjecanju ili pokušaju postavljanja rekorda reguliranog Pravilnikom. Smatra se da je nositelj licence upoznat s odredbama Pravilnika, te ih se dužan pridržavati tijekom cijele natjecateljske sezone.

Licenca se može izdati korištenjem pseudonima, ali nitko ne smije koristiti dva pseudonima tijekom iste natjecateljske sezone.

Članak 10.

Licence se u skladu s odredbama Dodatka L ISC-a označavaju slovima A, B, C i D. Ista slova određuju i rang pojedine licence.

Vozačke i suvozačke licence, klupskog (D), nacionalnog (C), međunarodnog ranga (B), juniorske, te privremene, izdaje i o njima vodi evidenciju Tajništvo HAKS-a. Licence označene slovom A mogu biti izdane od strane FIA-e, a posjeduju ih vozači koji nastupaju u Prvenstvima F1, F3000 te u svjetskom prvenstvu u kartingu.

Privremena licenca izdaje se isključivo uz pisanu suglasnost športskog direktora discipline i to najmanje 7 dana prije zaključivanja prijava na natjecanju za koji se traži privremena licenca. Ako se licenca zatraži, između 7. i 3. dana prije zaključivanja prijava na dotičnom natjecanju, plaća se trostruka cijena privremene licence. Ako se privremena licenca zatraži **za manje od 3 dana prije unutar 3 dana od datuma** objave liste prijavljenih, ista se neće izdati.

Ako je nužno obaviti provjeru sposobnosti vozača prije izdavanje privremene licence, to će biti učinjeno na trošak vozača koji je podnio zahtjev za izdavanje iste. Odredba se odnosi jednako na izdavanje nacionalne, kao i međunarodne privremene licence. Provjera se ne može obavljati na dan natjecanja za koji se traži privremena licenca, već je to obvezno učiniti ranije.

Privremena licenca može biti najviše za jedan rang veća od one koju vozač već posjeduje, a vrijedi samo za jedno natjecanje. **Privremne licence može se izdavati više puta tijekom natjecateljske sezone tražitelju, naravno ukoliko isti ispuni propisane uvjete.**

Po završetku natjecateljske sezone, vozač koji nije ispunio uvjete iz Članka 11. ovog Pravilnika, ne može temeljem privremene licence steći pravo na izdavanje licence višeg ranga, **no nastupi s privremenom licencom ulaze u kvotu od 10 natjecanja tijekom 3 uzastopne sezone (članak 11 stavak 2).**

Privremena međunarodna licenca može se izdati i vozačima koji su završili i posjeduju svjedodžbu neke od škola za auto utrke ili rally pod uvjetom da su sudjelovali najmanje jednu natjecateljsku sezonu na nacionalnom prvenstvu prije zahtjeva za izdavanje međunarodne licence.

Juniorska licenca može se izdati vozaču koji navršava šesnaest (16) do osamnaest (18), a u autocross natjecanjima od dvanaest (12) do osamnaest (18), (ali samo za Diviziju 3 junior buggy), godina tijekom tekuće godine u kojoj se traži licenca, a ispunio je jedan od sljedećih uvjeta:

- a. Da je sudjelovao na najmanje šest (6) karting utrka prvenstva Hrvatske te da je položio teoretski i praktični ispit pred komisijom HAKS-a
- b. ili Da je završio školu športske vožnje kod škole priznate od HAKS-a te položio teoretski i praktični ispit pred komisijom HAKS-a.
- c. dostaviti suglasnost roditelja ili staratelja ovjerenu kod Javnog bilježnika, kojom se vozaču dozvoljava bavljenje autošportom.

Vozač mora uz zamolbu dostaviti HAKS-u javnobilježničku ispravu u kojoj se roditelji/staratelji odriču bilo kakvih potraživanja ili naknada u slučaju nezgoda od organizatora, HAKS-a ili FIA-e. Po završetku natjecateljske sezone u kojoj je vozač navršio osamnaest 18 godina Juniorska licenca prestaje važiti.

S juniorskom licencom vozač može nastupati na natjecanjima u disciplini A01, A02, A04 i A09, u KUP-ovima, te sa vozilima tipa formula do 2.000 ccm.

U disciplinama u kojima vozač nastupa u otvorenom prometu ne smije upravljati vozilom čija snaga motora prelazi 75 kW (102 KS) dvije godine od dana izdavanja vozačke dozvole.

Klupska licenca ograničava se na maksimalno 2.000 ccm, neovisno o disciplini i rangu natjecanja, što podrazumijeva da vozačka licenca za vozila veće zapremine od 2.000 ccm mora biti minimalno nacionalnog ranga. Izuzeće se odnosi na licence koje se izdaju za nastup u klasama koje nisu raspisane prema FIA pravnicima, konkretno ne odnosi se na klase serijski automobili i sprint automobili (A09).

Vozačke licence klupskog ranga za disciplinu A01, mogu se izdati vozačima/icama samo ukoliko su uspješno obavili provjeru znanja pri Komisiji HAKS-a. Provjera znanja sastoji se od pisanog testa i vožnje na stazi, gdje vrijeme najbržeg kruga može biti najviše 30% lošije od prosječnog vremena grupe/klase vozila na kojem se polaže. Komisiju sačinjavaju; predstavnik Komisije za suce OAS-a, športski direktor discipline i vozač nositelj licence najmanje nacionalnog ranga.

Članak 11.

Vozači i suvozači koji nemaju licencu nacionalnog ili međunarodnog ranga mogu steći pravo na njihovo izdavanje ako su u prethodnoj sezoni postigli određene rezultate, te uplatili članarinu propisanu cjenikom HAKS-a.

Licenca višeg ranga izdat će se vozačima i suvozačima za tekuću godinu, ako su tijekom posljednja 24 mjeseca ostvarili sljedeće rezultate:

- I. auto-utrke na kružnim stazama (A01)
  - 1.-3. mjesta u klasi ako ih je plasirano najmanje 6 u klasi
  - 1.-3. mjesta u grupi ako ih je plasirano najmanje 6 u grupi

- II. auto-utrke na brdskim stazama (A02)
  - 1.-3. mjesta u klasi ako ih je plasirano najmanje 6 u klasi
  - 1.-3. mjesta u grupi ako ih je plasirano najmanje 8 u grupi
  - 1.-6. mjesta u ukupnom redosljedu
  - 1.-3. mjesto u grupi prvenstva Regije (Zapad, Jug, Sjever) ako ih je plasirano najmanje 8 u grupi (vrijedi samo za nacionalnu licencu)

- III. auto-rally (A03), autocross (A04), cross-country (A05), ocjenski auto rally (A07), povijesna vozila (A07/1) i autoslalom (A09)
  - 1.-3. mjesta u klasi ako ih je plasirano najmanje 5 u klasi
  - 1.-3. mjesta u grupi ako ih je plasirano najmanje 8 u grupi
  - 1.-6. mjesta u ukupnom redosljedu
  - 1.-3. mjesto u grupi/diviziji prvenstva Regije (Zapad, Jug, Sjever)-A03/A04 ako ih je plasirano najmanje 5 u grupi/diviziji (vrijedi samo za nacionalnu licencu)
  - 1.-3. mjesto u klasi prvenstva Regije (Zapad, Jug, Sjever)-A07/A07/1/A09 ako ih je plasirano najmanje 5 u klasi (vrijedi samo za nacionalnu licencu)

Iznimno se licenca nacionalnog ranga može izdati i vozačima koji nisu ostvarili rezultate iz prethodnih stavaka, ako imaju najmanje deset (10) nastupa tijekom tri uzastopne sezone u disciplinama za koju zatraže licencu (**regionalna ili nacionalna natjecanja**). Licencu nacionalnog ranga mogu dobiti i vozači koji su uspješno završili II. stupanj škole športske vožnje priznate od HAKS-a te položili ispit pred komisijom HAKS-a.

Ostale pojedinosti koje nisu navedene u ovom Pravilniku, a vezane uz licence, primjenjuju se iz Dodatka L ISC-a.

Članak 12.

Odredbe Članka 11. koje se odnose na izdavanje licenci temeljem rezultata ostvarenih u ukupnom redosljedu ili grupi na Prvenstvu Hrvatske i **regionalnim prvenstvima**, primjenjivat će se i na izdavanje licenci temeljem rezultata ostvarenih na KUP natjecanjima u Hrvatskoj, 6 prvoplasiranih, osim za izdavanje međunarodne licence.

Članak 13.

Vozači i suvozači koji posjeduju vozačke licence međunarodnog ranga mogu sudjelovati na međunarodnim natjecanjima. Rang licence koju vozači i suvozači moraju posjedovati da bi mogli sudjelovati na natjecanjima koja se organiziraju na području Republike Hrvatske, bit će određen u dodacima Pravilniku za svaku godinu i za svaku auto disciplinu.

Članak 14.

Vozač koji ima vozačku licencu višeg ranga može sudjelovati na natjecanjima nižeg ranga, ako to nije zabranjeno Posebnim pravilnikom natjecanja nižeg ranga.

Članak 15.

Vozačka licenca izdaje se za odgovarajuću-e disciplinu-e autošporta.

Svaka licenca izdana od strane HAKS-a, mora imati oznaku grane i predbroj discipline autošporta kojim će se vozači baviti. S licencom izdanom za jednu disciplinu, ne smije se nastupati na natjecanjima druge discipline autošporta, osim u disciplinama A01 i A02 - jedna licenca, te A03, A04 i A05 - jedna licenca. U disciplinama A07 i A09 može se nastupiti s licencom bilo koje discipline. U koliko vozač u disciplinama A01 i A02 ima pravo na licence različitog ranga, izdat će mu se licence za svaku disciplinu posebno.

Članak 16.

Vozačka licenca izdaje se na zahtjev vozača/suvozača putem kluba za koji je registriran.

Ovjerom i podnošenjem zamolbe za izdavanje vozačkih/suvozačkih licenci Klub potvrđuje da je vozač/suvozač obavio «refrešing» onako kako je to predviđeno Pravilnikom. Uz Zamolbu potrebno je dostaviti fotografiju, te ispisnicu bivšeg kluba, ako vozač prelazi u novi klub, a u koliko je potrebno i odobrenje sportskog direktora. U arhivi HAKS-a, mora ostati preslika vozačke dozvole.

Članak 17.

Vozačka/suvozačka licenca izdaje se s ograničenim rokom važenja od jedne kalendarske godine.

Zahtjev za produženje važnosti podnosi se u vremenu od 1. siječnja do posljednjeg dana veljače svake godine, isključivo putem matičnog kluba. Pojedinačno izdavanje licenci vozačima osobno, neće biti moguće.

U slučaju da se želi valjanost licence produžiti i poslije posljednjeg dana u veljači, naplatit će se dvostruka članarina od redovne koju naplaćuje Tajništvo HAKS-a. Odgovarajući iznos mora se doznačiti na žiro-račun HAKS-a.

Cijena licence (članarina) za vozače može biti uvećana za vrijednost police osiguranja od nesretnog slučaja na natjecanjima. Izdavanje prve (nove) licence obavlja se tijekom cijele kalendarske godine uz naplatu redovne članarine. Nakon objave liste prijavljenih (72 sata prije početka natjecanja), ne može se zatražiti izdavanje prve licence za to natjecanje.

Preuzimanje vozačkih, suvozačkih, timskih i sličnih licenci, moguće je isključivo uz predočenje kopije uplatnice iz koje je vidljiv iznos ukupne članarine plaćene za izdavanje (produljenje) licence.

Članak 18.

Vozačke/suvozačke licence produljuju se sve dok se vozač/suvozač aktivno bavi autošportom, uz ispunjavanje uvjeta za izdavanje licence.

Pravo na produženje gubi vozač/suvozač ako tri godine uzastopce nije nastupao na natjecanjima.

REGISTRACIJA VOZAČA, SUVOZAČA I NATJECATELJA, TE IZDAVANJE LICENCA:

Članak 19.

U tijeku jedne kalendarske godine vozač ili suvozač može biti registriran za više klubova, članica HAKS-a.

U slučaju da se vozač/suvozač natječe u dvije ili više disciplina autošporta u različitim klubovima, on mora dobiti pisanu suglasnost matičnog kluba.

Želi li vozač/suvozač za različite klubove nastupati u različitim granama športa, nije mu potrebna suglasnost matičnog kluba.

Članak 20.

Suvozačima se mogu izdavati licence istog ranga kao i vozačima, na istim obrascima, s time što se pored natpisa "Vozačka licenca" upisuje poseban natpis «Suvozač».

Suvozači moraju ispunjavati sve uvjete kao i vozači.

Suvozačka licenca izdaje se na osnovi evidencije o posebnom redosljedu suvozača.

Imatelj vozačke licence može nastupati na natjecanjima kao suvozač bez posebne suvozačke licence. Imatelj suvozačke licence, ne može nastupati na natjecanjima kao vozač.

PROMJENE KLUBA ILI PRISTUP INOZEMNOM KLUBU:

Članak 21.

Vozači i suvozači u autošportu mogu mijenjati klub samo u vremenu od 1. - 31. siječnja svake godine.

Na podnesen zahtjev vozača/suvozača u terminu iz prethodnog stavka, klub je dužan dostaviti ispisnicu najkasnije osam dana po podnošenju zahtjeva, Tajništvu HAKS-a. Ako to ne učini, protiv odgovorne osobe i kluba provest će se disciplinski postupak.

Najkasnije do 01. ožujka mora se dostaviti ispisnica u Tajništvo HAKS-a gdje će biti izvršena preregistracija. Nakon tog roka više se ne može odobriti prijelaz vozača i suvozača u drugi klub, osim u slučaju da klub za koji je registriran prestane djelovati.

Vozač / suvozač koji je dobio ispisnicu od svoga kluba, a nije do 01. ožujka registriran za novi klub, može biti u tijeku godine ponovno registriran za klub koji mu je izdao ispisnicu.

Registracija za drugi klub, članicu HAKS-a u kojoj će se vozač/suvozač baviti drugom granom, odnosno disciplinom auto ili karting športa, može se obavljati tijekom cijele godine.

Suglasnost matičnog kluba za prelazak u drugi klub, potrebna je samo unutar jedne grane (auto ili karting šport).

Članak 22.

Vozač/suvozač može prijeći u bilo koji drugi klub, članicu HAKS-a u vrijeme trajanja prijelaznoga roka uz uvjet da posjeduje ispisnicu kluba za koji je do tada bio registriran kao vozač/suvozač. U slučaju da je vozač/suvozač pod suspenzijom ili kaznom, može prijeći u drugi klub, ali suspenziju ili kaznu mora odraditi do kraja i u novom klubu.

U slučaju da je vozačevom matičnom klubu iz nekog razloga prestalo članstvo u HAKS-u, vozač može prijeći u drugi klub tijekom cijele godine bez ispisnice.

U ispisnici mora biti naznačeno da navedeni vozač/suvozač nema nikakvih športskih, materijalnih niti drugih obveza prema klubu iz kojeg odlazi i da može prijeći u drugi klub prema svom izboru.

U slučaju da matični klub odbije izdati ispisnicu, koju je vozač/suvozač zatražio u prijelaznom roku, zbog neslaganja s vozačem/suvozačem u pogledu materijalnih obveza, nastali spor riješit će Arbitražna komisija HAKS-a koju imenuje Upravni odbor, a na zahtjev vozača/suvozača, odnosno kluba. Krajnji rok za donošenje odluke Arbitražne komisije je 30 dana od zaprimljene žalbe u Tajništvu HAKS-a.

Ugovori između vozača i klubova mogu se sklopiti sa valjanošću do 31. prosinca određene godine, bez obzira na datum potpisa ugovora.

Članak 23.

Vozači/suvozači, hrvatski državljani prema putovnici, koji žele pristupiti nekom inozemnom nacionalnom klubu (ASN), moraju imati ispisnicu svojega bivšega kluba za koji su bili registrirani, te suglasnost HAKS-a.

Za vrijeme posjedovanja licence inozemnoga nacionalnoga kluba, vozač ili suvozač hrvatskog državljanstva prema putovnici, ne može imati i licencu HAKS-a. Međutim, sa licencom stranog ASN-a mogu nastupati i biti bodovani na Prvenstvu Hrvatske uz prethodno podnesen pisani zahtjev HAKS-u, izdanog odobrenja od strane HAKS-a (odobrenje izdaje OAS), te dostavu preslike licence stranog ASN-a prije nastupa na bilo kojem natjecanju u Hrvatskoj.

Članak 24.

Strani državljani koji žele pristupiti nekom klubu članici HAKS-a, moraju imati suglasnost svoga nacionalnog saveza (ASN). Ta suglasnost mora sadržavati podatak o rangu licence, koju je vozač ili suvozač posjedovao. Ako budu zadovoljene sve ostale odredbe Zakona o sportu RH, OAS će mu izdati licencu istog ili približno istoga ranga, osim međunarodne licence koja se izdaje prema propisima FIA.

Članak 25.

Nitko tko je od svojeg nacionalnog saveza dobio dozvolu za postavljanje zahtjeva za dobivanje licence drugog nacionalnog saveza (HAKS-a), ne može zadržati licencu svog saveza za tekuću godinu.

Ako iz nekih posebnih razloga nositelj licence želi promijeniti nacionalnost svoje licence tijekom tekuće godine, on to može uraditi samo nakon dobivanja pristanka svojeg nacionalnog saveza i vraćanja svoje stare licence svom bivšem savezu.

HAKS može izdati licencu i strancu koji pripada zemlji koja još nije zastupljena pri FIA-i, ali samo pod uvjetom da je FIA odmah obaviještena o takvoj namjeri. U tom će slučaju FIA obavijestiti HAKS postoje li razlozi zbog kojih se takva licenca ne bi mogla izdati. HAKS je jednako tako obavezan obavijestiti FIA-u u slučaju odbijanja izdavanja licence stranom državljaninu sa svoje strane.

Strani državljanin, ali nositelj licence HAKS-a, može nastupiti u sastavu reprezentacije Hrvatske.

UVJETI ZA TIMOVE:

Članak 26.

Posade i vozači-ce se mogu interesno grupirati i natjecati u sastavu prijavljenih timova za svaku natjecateljsku sezonu.

Timske licence izdaju se samo pravnim osobama članicama HAKS-a, te se one smatraju nositeljima timskih licenci.

- Timske licence izdaju se na osnovi pisanog zahtjeva na propisanom obrascu u tijeku cijele kalendarske godine, s rokom valjanosti do kraja godine za koju je izdana.
- Pri podnošenju zahtjeva za izdavanje timske licence, podnositelj zahtjeva mora priložiti pisanu suglasnost vlasnika imena kojega tim želi koristiti.
- Za timske licence naplaćuje se odgovarajuća članarina koju za svaku godinu utvrđuje Upravni odbor HAKS-a.
- Pravo nastupa vozača/suvozača za određeni tim može se ostvariti samo uz pisanu suglasnost njegovoga matičnoga kluba.
- Specifičnosti pojedine discipline, bit će određene dodatkom iste.

Svi članovi timova moraju se prijaviti Tajništvu HAKS-a gdje se izdaju licence timova. Svaki tim može prijaviti najviše tri, a najmanje jednog vozača/pripadnika pojedinog tima prilikom izdavanja licenci.

Dozvoljen je i naknadni upis vozača tijekom cijele natjecateljske sezone u pojedini tim. Međutim, samo u slučaju da taj vozač nije do tog trenutka bio član ni jednog drugog tima u toj sezoni, a tim, kojega bi trebao biti član, nije već prijavio tri vozača.

U slučaju da tim već ima tri vozača na popisu, u mini prijelaznom roku moguća je izmjena članova tima. Tom prilikom obvezna je uplata članarine kao da se izdaje nova licenca početkom natjecateljske sezone.

Tajništvo HAKS-a objavit će popis timova sa imenima svih vozača, a službenom Biltenu HAKS-a. Na samim natjecanjima, obvezno je prijaviti tim na odgovarajućem obrascu i uplatiti članarinu (startninu).

Na prvoj sjednici žirija (A03, A04, A05, A07, A07/1, ~~A09~~), odnosno drugoj sjednici žirija (A01, A02 i A09), u zapisnik moraju biti upisani puni nazivi timova sa brojevima licenci i startnim brojevima vozača koji nastupaju za njih.

Redoslijed timova na pojedinom natjecanju, određuje se na osnovi zbroja bodova koje su za postignute rezultate u svojim klasama (grupama A03), odnosno ukupnom redoslijedu u kupovima, osvojili vozači, odnosno posade, koji su članovi prijavljenih timova.

U slučaju istog broja bodova na pojedinom natjecanju, ili na kraju sezone, bolji rezultat izračunavat će se na osnovi odredaba propisanih Člankom 88. ovog Pravilnika.

Obveza je svih organizatora, na listama prijave, startnim listama i rezultatima, naznačiti uz imena vozača i suvozača, pripadnost klubovima i timovima.

Da bi se na pojedinom natjecanju bodovao timski redosljed za prvenstvo Hrvatske, potrebno je da na tom natjecanju bude prijavljen najmanje jedan tim. Na koncu natjecateljske sezone, može se proglasiti redosljed timova pod uvjetom da su najmanje tri tima osvojili bodove tijekom sezone. Zbrajaju se svi osvojeni bodovi tijekom sezone. Tijekom natjecateljske sezone dozvoljen je prijelaz vozačima iz jednog u drugi tim samo u vremenu od 1.7. do 10.7. /mini prijelazni rok/.

UVJETI ZA EKIPU KLUBOVA:

Članak 27.

Natjecateljska licenca (klupska) izdaje se klubu koji je član HAKS-a.

Da bi se na pojedinom natjecanju dobio zbroj pozitivnih bodova klubova sudionika, nije potrebno posebno prijavljivati ekipe, odnosno momčadi klubova.

Bodovi trojice najbolje plasiranih vozača-ica (posade) jednog kluba, osvojeni u klasama (grupama A03), bez obzira na to tko je u kojoj klasi (grupi), bit će zbrojeni, te na taj način dobijemo redosljed ekipa klubova.

Klubovi se boduju na svakom natjecanju, bez obzira na broj klubova sudionika, te se na kraju natjecateljske sezone proglašava najuspješnija ekipa kluba na temelju zbroja osvojenih bodova na svim natjecanjima u tijeku sezone.

PRIJAVLJIVANJE VOZAČA NA NATJECANJE:

Članak 28.

Vozači, suvozači i natjecatelji, prijavljuju se za sudjelovanje na natjecanjima u rokovima propisanim od strane organizatora u Posebnom pravilniku natjecanja. Prijave se podnose na propisanim obrascima HAKS-a ili na posebnim obrascima dostavljenim od organizatora svakog pojedinog natjecanja.

Prijava za natjecanje vrijedi samo uz uplaćenu članarinu, propisanu za svaku od disciplina posebno u Dodatku ovom Pravilniku – Pristojbe i Jamčevine .

Ukoliko organizator uvrsti pojedinog vozača/posadu na Listu prijavljenih, a nije zaprimio uplatu članarine, može se smatrati da je to učinio u dobroj vjeri uz određeno obećanje vozača/posade. Pri sačinjavanju obvezne Police osiguranja prema trećim licima, organizator kao osnovu koristi broj svih koji se nalaze na Listi prijavljenih.

U slučaju godišnje ugovorne Police osiguranja koju sačini HAKS, organizator plaća Policu osiguranja u cjelosti prema Listi prijavljenih prije početka natjecanja, no HAKS će mu administrativno odobriti povrat uplaćenih sredstava za vozače/posade koji na natjecanje nisu došli, a nisu ni uplatili članarinu. Ovo odobrenje ide do maksimalno 10% razlike broja vozača/posada između Liste prijavljenih i Startne liste na natjecanju. Dokaznu evidenciju o prije opisanoj razlici i zahtjev za odobrenje povrata prema HAKS-u provodi Tajnik natjecanja.

Vozači i suvozači mogu nastupati i na natjecanjima u inozemstvu pojedinačno ili u sastavu reprezentacije Republike Hrvatske.

Športski direktori pojedinih disciplina sastavljaju prijedlog članova reprezentacije koju potvrđuje OAS (u slučaju da je pravilnicima FIA predviđen nastup reprezentacije).

Za osobni nastup u inozemstvu vozači i suvozači traže dozvolu za nastup od OAS-a putem svog matičnog kluba. Uz zahtjev treba navesti naziv natjecanja, mjesto, zemlju i datum održavanja, vozilo s kojim se nastupa te ime i prezime vozača i eventualno suvozača.

OAS neće izdati suglasnost za nastup ako dotično natjecanje nije upisano u međunarodni FIA kalendar.

Dozvola za nastup u inozemstvu izdaje se na odgovarajućem obrascu.

Članak 29.

Podnošenjem prijave od vozača, suvozača i natjecatelja, te prihvaćanjem prijave od organizatora natjecanja, vozači, suvozači i natjecatelji stječu službeno status sudionika na natjecanju, te od tog trenutka nastaju obostrana prava i obveze koje su dužni obavljati kako vozači, suvozači i natjecatelji, tako i organizatori.

Omoogućava se prijavljivanje na sva natjecanja u natjecateljskoj sezoni jednom prijavom, koje mora biti obavljeno najkasnije 15 dana prije početka prvog pojedinog natjecanja. Ova mogućnost ostavljena je u disciplinama koje će to omogućiti posebnom regulativom u Dodacima ovom Pravilniku.

Vozači, suvozači i natjecatelji koji su prihvaćeni od Tehničke i Verifikacijske komisije organizatora, obvezni su sudjelovati na natjecanju.

Odbijanje nastupa bez opravdanog razloga od vozača, suvozača ili natjecatelja, u smislu prethodnog stavka, smatrat će se bojkotom i podliježe disciplinskoj odgovornosti.

Članak 30.

Organizatori natjecanja za Prvenstvo Hrvatske obvezni su najkasnije 5 dana po završetku natjecanja dostaviti, športskom direktoru discipline i organizatoru sljedećeg natjecanja popis vozača, suvozača i natjecatelja koji nisu na vrijeme otkazali nastup na natjecanju, a organizator posljednjeg natjecanja dužan je takav popis dostaviti športskom direktoru discipline i Tajništvu HAKS-a, koji će ga dostaviti prvom organizatoru prema utvrđenom Kalendaru natjecanja u idućoj kalendarskoj godini.

Organizatoru koji ne postupi u smislu prethodnog stavka, Tajništvo HAKS-a naplatit će novčanu kaznu.

Odgovorna osoba organizatora koja nije ispunila svoju obvezu (tajnik natjecanja), odgovarat će disciplinski.

Odgovorna osoba (tajnik), organizatora sljedećeg natjecanja bit će disciplinski kažnjen ako na natjecanje, unatoč upozorenja, primi vozača-icu ili suvozača-icu koji se na prethodnom natjecanju nisu odjavili.

Ukida se obveza plaćanja kazne za odjavljeno vozače.

Članak 31.

Organizator svakog natjecanja dužan je osigurati i u Posebnom pravilniku objaviti broj telefona, odnosno telefaksa, **e mail adrese** te ime osobe koja može službeno primati i davati sva potrebna obavještenja u svezi s natjecanjem. Ovaj telefon koristi će vozači, suvozači, natjecatelji, timovi, suci i novinari od dana izdavanja Posebnog pravilnika, pa do službenog završetka natjecanja (tj. poslije završene podjele nagrada).

Članak 32.

Vozači, suvozači i natjecatelji koji su krenuli na natjecanje, te iz objektivnih razloga nisu na vrijeme pristupili na tehnički pregled i verifikaciju, dužni su se odjaviti sa natjecanja telefonski na broj objavljen u Posebnom pravilniku, a najkasnije do početka rada posljednje sjednice žirija natjecanja, obvezni su dostaviti pisanu odjavu.

Vozačima, suvozačima i natjecateljima koji su na vrijeme odjavili svoj nastup, dozvoljen je nastup na sljedećem natjecanju bez plaćanja dodatne članarine.

Vozači, suvozači i natjecatelji koji ne ispune uvjete iz prva dva stavka ovog Članka, bit će novčano kažnjeni prilikom verifikacije na sljedećem natjecanju.

III. SUCI U AUTOŠPORTU:

Članak 33.

Suci u autošportu stječu kvalifikacije u skladu s Planom i programom ispita za stjecanje statusa suca u autošportu te Pravilnikom o polaganju ispita za suce.

Za kategorije sudaca koje imaju specifične zadatke kao što su glavni sudac zavoja, tajnik natjecanja, voditelj verifikacije, direktor natjecanja, predsjednik žirija i voditelj tehničke komisije organizatora, Komisija za suce i Tehnička Komisija HAKS-a imaju pripremljen poseban sudački godišnji program obnove znanja, bez kojeg je nemoguće obavljati navedene dužnosti na natjecanjima.

Tijekom obavljanja dužnosti na natjecanjima, suci su obvezni posjedovati važeću licencu.

Suci, imatelji važećih licenci bilo koje discipline autošporta, imaju pravo na besplatan ulaz na svim auto natjecanjima u Republici Hrvatskoj.

Način ostvarivanja prava na besplatni ulaz organizator će odrediti u Posebnom pravilniku.

Nepridržavanje odredaba ovog Članka od strane organizatora, povlači disciplinsku odgovornost tajnika toga natjecanja.

Suci u autošportu mogu mijenjati klub samo u vremenu od 1. - 31. siječnja svake godine.

Na podnesen zahtjev suca u terminu iz prethodnog stavka, klub je dužan dostaviti ispisnicu najkasnije sedam dana po podnošenju zahtjeva, Tajništvu HAKS-a. Ako to ne učini, protiv odgovorne osobe i kluba provest će se disciplinski postupak. Najkasnije do 01. ožujka mora se promijeniti registracija u Tajništvu HAKS-a, nakon čega se više ne može odobriti prijelaz suca u drugi klub, osim u slučaju da klub za koji je registriran prestane djelovati.

Registracija za drugi klub, članicu HAKS-a u kojoj će se sudac baviti drugom granom auto ili karting športa, može se obavljati tijekom cijele godine.

Sudac koji je dobio ispisnicu od svoga kluba, a nije do 01. ožujka registriran za novi klub, može biti u tijeku godine ponovno registriran za klub koji mu je izdao ispisnicu.

U slučaju kada se želi valjanost sudačke licence produžiti i poslije posljednjeg dana u ožujku, naplatit će se dvostruka članarina od redovne koju naplaćuje Tajništvo HAKS-a. Odgovarajući iznos mora se doznačiti na žiro-račun HAKS-a.

Cijena licenca (članarina) za suce može biti uvećana za vrijednost police osiguranja od nesretnog slučaja na natjecanjima.

Sudačka aktivnost na natjecanjima kontrolira se kroz sačinjavanje obveznih popisa sudaca na natjecanju, sa naznačenom funkcijom koju je sudac obavljao na istom. Svaki organizator obavezan je dostaviti u Tajništvo HAKS-a predmetne popise i to najkasnije 4 dana od dana završetka natjecanja u elektronskom obliku, a Komisija za suce putem Tajništva HAKS-a vodi skupnu evidenciju rada sudaca na natjecanjima. Na kraju godine predmetna će evidencija služiti Komisiji za suce u procjeni aktivnosti sudaca i mogućnosti njihovog eventualnog napredovanja.

Uvodi se obveza godišnjeg refrešinga-obnove znanja za sve suce koji to nisu ostvarili drugim sudačkim programima. Za organizaciju predmetnog nadležni su županijski odnosno regionalni savezi koji djeluju na području Republike Hrvatske. O obavljenim refrešinzima, organizator istih vodi evidenciju o svakom polazniku i dostavlja je u Tajništvo HAKS-a u elektronskom obliku najkasnije 7 dana od dana završetka refrešinga.

Tajništvo HAKS-a neće produljiti valjanost licence nijednom sucu koji nije po nekoj osnovi obavio refrešing u tekućoj godini.

Konačni rok za organizaciju i provedbu refrešinga utvrđuje se sa datumom 01.ožujak tekuće godine.

Ukoliko se desi da se natjecanje održava prije dostupne evidencije sa refrešinga (posebno se odnosi na sve glavne zavojne suce, tajnike natjecanja, voditelje verifikacije, direktore natjecanja, predsjednike žirija i Voditelje TKO), organizator u tom slučaju sav sudački kadar za provedbu natjecanja zasebno dogovara sa Komisijom za suce, koja će temeljem svojih evidencija potvrditi popis svih sudaca na natjecanju i ovjeriti dio Posebnog pravilnika koji se odnosi na predmetno.

NADZORNI SUCI:

Članak 34.

Pisano izvješće sa pojedinih natjecanja pod nadzorom HAKS-a, dostavlja u Tajništvo HAKS-a športski direktor discipline ili neki drugi športski sudac upućen od strane OAS-a.

DUŽNOSTI NADZORNIH SUDACA NATJECANJA:

Članak 35.

Nadzorni sudac na natjecanju dužan je:

- javiti se direktoru natjecanja prije početka tehničkog prijama i verifikacije
- obaviti pregled cjelokupne dokumentacije koju organizator natjecanja mora posjedovati
- zajedno sa direktorom natjecanja pregledati stazu (poligon), osim zadane staze za rally natjecanja, te utvrditi jesu li provedene sve zaštitne mjere prema elaboratu na osnovu kojeg je izdana licenca staze. Ako utvrdi nedostatke, dužan je upozoriti direktora natjecanja i zatražiti da se uočeni nedostaci otklone. Ako se uočeni nedostaci koji utječu na sigurnost vozača ili gledatelja ne otklone, obavezan je predložiti žiriju natjecanja odgodu početak treninga i natjecanja ili zabranu održavanja natjecanja. Pismeno odobrenje koje organizatoru izdaje delegat HAKS-a na natjecanju znači da je staza pripremljena u skladu s odredbama Zapisnika o licenciranju staze i da se natjecanje može održati. Ovo se odnosi isključivo na pripremu staze i zaštitu zona za gledatelje, a ne odnosi se na rad i brojnost redarske službe i službe za sigurnost gledatelja. O tome brigu vodi osoba zadužena za sigurnost.
- organizatoru natjecanja izdati pisano odobrenje ili predlaže odgodu ili zabranu natjecanja.

- provjeravati odvija li se natjecanje prema važećim pravilnicima.
- provjerava imaju li suci i službe na natjecanju odgovarajuće važeće licence.
- u slučaju spriječenosti dolaska na natjecanje obavezan je obavijestiti organizatora i imenovati drugu osobu koja će ga zamijeniti. Tako imenovani nadzorni sudac mora imati odgovarajuću stručnost (specijalistički ispit za tajnika i direktora) - pomoći savjetima svim sudionicima natjecanja.
- kontrolirati sve suce na natjecanju, te kod eventualnih pogrešaka upozoriti ih. Ne žele li ispraviti pogreške, delegat je obavezan poduzeti sve mjere predviđene pravilnicima HAKS-a.

- u svom izvješću obavezan je istaknuti imena onih sudaca koji su se istakli u svom radu no isto tako istaći i imena sudaca koji nisu zadovoljili u svom radu na natjecanju

- uočene propuste na natjecanju obavezan je prijaviti OAS najkasnije 72 sata po završetku natjecanja. Osim toga, dužan je prije odlaska na natjecanje, podići u HAKS-u, u dogovoru s tajnikom, materijale koje eventualno treba dostaviti organizatoru istog natjecanja (zastave HAKS-a, glavnog pokrovitelja i sl.).

Nadzorni sudac natjecanja dužan je u roku od deset dana, a u slučaju zahtjeva za pokretanje disciplinskog postupka u roku od sedam dana po završetku natjecanja, svoje pisano izvješće na propisanom obrascu u dva primjerka dostaviti Tajništvu HAKS-a. Uz izvješće, kao prilog, dostavljaju se svi zapisnici o provedbi natjecanja i svi rezultati, startne liste, program natjecanja, te ocjena natjecanja. Primjerak izvješća s ocjenom natjecanja dostavlja se putem Tajništva HAKS-a organizatoru natjecanja, koji ima pravo najkasnije u roku od sedam dana od dana primitka, uložiti prigovor, koji se putem Tajništva HAKS-a, dostavlja promatraču HAKS-a. U slučaju da i nakon prigovora promatrač HAKS-a ostane pri svojoj ocjeni i stavovima organizator može uz uplatu članarine predviđene «Jamčevinama i članarinama» HAKS-a uložiti žalbu na ocjenu natjecanja koji rješava OAS, čija je odluka konačna.

Ako je na natjecanju bilo incidenata ili drugih nepravilnosti, nadzorni sudac ih mora obuhvatiti u svom izvješću i o njima dati svoje mišljenje.

Posebnu evidenciju vodi o štetama nastalim prema trećim licima na natjecanju, te u sklopu svog izvješća evidentira predmetno.

Dužnost nadzornog suca (delegata) HAKS-a i dužnost predsjednika žirija ne mogu obavljati oni suci koji su članovi kluba-ova organizatora, suorganizatora i/ili tehničkog realizatora predmetnog natjecanja.

DUŽNOSTI ŠPORTSKOG DIREKTORA DISCIPLINE I NJEGOVOG ZAMJENIKA:

Članak 36.

Športski direktor odgovoran je za provedbu programa HAKS-a u disciplini autošporta za koju je zadužen.

Športski direktor:

- predlaže Dodatak ovom Pravilniku za svaku natjecateljsku sezonu.
  - usuglašava i predlaže Kalendar natjecanja za pojedinu disciplinu.
  - predlaže Komisiji za suce popis mogućih predsjednika žirija, koje OAS početkom natjecateljske sezone objavljuje ~~u službenom Biltonu HAKS-a~~ **na službenim web stranicama HAKS-a.**
  - prati odvijanje natjecanja tijekom natjecateljske sezone.
  - koordinira izmjene u Kalendaru i daje suglasnost na naknadne upise u Kalendar.
  - obavlja dužnost selektora reprezentacije Hrvatske (ako takva postoji), u disciplini autošporta kojom rukovodi kao športski direktor.
  - na osnovi pojedinačnih, timskih i ekipnih rezultata sa svakog natjecanja, sačinjava ukupne rezultate prvenstva Hrvatske u disciplini autošporta za koju je zadužen.
  - ovjerava posebne pravilnike natjecanja.
  - prati i ocjenjuje rad svih sudaca na natjecanju, te sačinjava popis najsposobnijih kako bi za sljedeću natjecateljsku sezonu imao uvid (kandidate), za najodgovornije dužnosti, te isti dostavlja Komisiji za suce.
  - član je jedne od Komisija OAS-a kojoj pripada njegova disciplina i sa ostalim članovima te komisije zadužen je za izvršenje postavljenih zadataka.
- Dio svojih ovlasti može prenijeti na ostale članove svoje komisije ili članove OAS-a koji donosi konačne odluke.
- Športski direktor ne može se natjecati u disciplini u kojoj obnaša dužnost Športskog direktora.

Zamjenik Športskog direktora odgovoran je sa Športskim direktorom za provedbu programa HAKS-a u disciplini autošporta za koju je zadužen.

- radom u komisiji te suradnjom sa Športskim direktorom aktivno sudjeluje u izradi pravilnika i provedbi istih na natjecanjima

- prati odvijanje natjecanja tijekom natjecateljske sezone na koje je upućen od strane OAS-a

- može ovjeravati posebne pravilnike natjecanja.

- kada je na natjecanju u funkciji delegata prati i ocjenjuje rad svih sudaca na natjecanju, te sačinjava popis najsposobnijih kako bi za sljedeću natjecateljsku sezonu imao uvid (kandidate), za najodgovornije dužnosti, te isti dostavlja Komisiji za suce.

- član je jedne od Komisija OAS-a kojoj pripada njegova disciplina i sa ostalim članovima te komisije zadužen je za izvršenje postavljenih zadataka.

Dio svojih ovlasti može prenijeti na ostale članove svoje komisije ili članove OAS-a koji donosi konačne odluke.

Športski direktor ne može se natjecati u disciplini u kojoj obnaša dužnost Športskog direktora.

ŽIRI I DIREKTOR NATJECANJA:

Članak 37.

Žiri za nacionalno natjecanje rukovodi natjecanjem u ime organizatora. Organizator predlaže dva člana žirija. Žiri se sastoji od najmanje tri člana, od kojih najviše jedan može biti iz redova organizatora ili tehničkog realizatora natjecanja, dok druga dvojica moraju biti iz drugih klubova.

Članovi žirija moraju imati sudačku licencu najmanje nacionalnog ranga. Na međunarodnim natjecanjima svi članovi žirija moraju imati licencu ranga suca specijalista.

Prije početka natjecateljske sezone Komisija za suce, **koristeći sudačku arhivu HAKS-a, ocjene i zapažanja nadzornih sudaca na natjecanjima te sve ostale dostupne dokumente koji prate rad sudaca na natjecanjima i sačiniti će popis**

naistručnijih sudaca za obavljanje dužnosti direktora natjecanja i predsjednika žirija, te će za njih organizirati ~~će~~ refrešing i testiranje sudaca specijalista, prema Pravilniku o sucima i posebnom sudačkom programu za direktore i predsjednike žirija.

Predsjednici žirija i direktori obvezno moraju biti s popisa sudaca koji su položili, ili im je po nekoj osnovi priznat, specijalistički ispit za direktora natjecanja. Popis potencijalnih kandidata za pristupanje posebnom sudačkom programu za direktore i predsjednike žirija izrađuje Komisija za suce, iz popisa sudaca specijalista za direktora, temeljem rezultata obveznog testiranja, mišljenja i ocjena sportskih direktora, kao i evidencije o dosadašnjem radu. OAS će temeljem svega navedenog odrediti popis direktora natjecanja i predsjednika žirija i njihove zamjenike i voditelje TKO. za svake sustavno natjecanje upisano u Kalendar za tekuću godinu. Popis će biti objavljen na web stranicama HAKS-a i svaki od organizatora morat će sa predmetnog popisa odabrati minimalno jedno ime sa popisa direktora te minimalno jedno ime sa popisa predsjednika žirija. Ostale članove odabire organizator prema uvjetima iz stavka 1 ovog članka. Nakon ovjere Posebnog pravilnika pojedinog natjecanja, organizator je obavezan osobno kontaktirati izabrane suce.

Ostavljena je mogućnost da OAS odredi Predsjednike žirija na pojedinim natjecanjima.

Kada su natjecanja međunarodnog sustavnog značenja, tada će sastav žirija biti određen Posebnim pravilnikom tog natjecanja, a u skladu s odredbama ISC-a, uz obveznu konzultaciju sa Sportskim direktorom predmetne discipline. Ako je natjecanje pozivnog međunarodnog značenja, tada u sastav žirija ulaze i zastupnici nacionalnih saveza s punomoći svog saveza, a HAKS zastupa minimalno jedan sudac sa popisa predsjednika žirija.

Početak rada žirija, smatra se jedan sat prije programom predviđenog početka prijama vozila.

Preporuča se rad žirija-sportske komisije natjecanja putem prijenosnog računala. Iste predsjednik i članovi osiguravaju sami.

Žiri ima sva prava i obveze određene ISC-om:

- žiri odlučuje o vrsti kazne u slučaju kršenja pravila.
- žiri odlučuje o pokretanju disciplinskog postupka temeljem prijedloga direktora natjecanja ili voditelja TKO, te podnosi disciplinsku prijavu putem Tajništva HAKS-a.
- žiri može u iznimnim slučajevima promijeniti Poseban pravilnik natjecanja.
- žiri može u slučaju održavanja utrka promijeniti sastav ili broj utrka.
- žiri može u slučaju neriješene utrke odobriti novu utrku.
- žiri može odobriti promjenu vozača.
- žiri može prihvatiti ili odbiti ispravke koje predlažu suci na stazi.
- žiri može izreći kazne ili globe.
- žiri može izreći isključenja.
- žiri može promijeniti redoslijed.
- žiri može zabraniti nastup na natjecanju bilo kojem vozaču ili vozilu za koje smatra da je opasno ili za koje im direktor natjecanja dojava da je opasno.
- žiri može isključiti iz jedne utrke ili iz cijelog natjecanja bilo koju prijavljenu osobu ili vozača za kojeg on smatra, odnosno za kojeg im je dojavio direktor natjecanja ili organizacijski odbor da nije ovlašten nastupiti na natjecanju, kojeg smatra krivim zbog lošeg ponašanja ili nepoštenih odluka.
- žiri može narediti odstranjivanje sa staze i objekta bilo koje prijavljene osobe ili vozača koji se neće podvrgnuti naredbama nadležnih službenih osoba.
- žiri može odgoditi natjecanje u slučaju više sile ili iz ozbiljnih sigurnosnih razloga.
- žiri može izmijeniti program u vezi položaja startne crte i cilja ili na bilo koji drugi način u skladu sa zahtjevom direktora natjecanja ili organizatora kako bi se osigurala veća sigurnost vozača, natjecatelja i javnosti.
- žiri može po potrebi postaviti jednog ili više zamjenika, posebice u odsutnosti jednog ili više članova žirija, kada je nužna prisutnost triju članova žirija.
- žiri može donijeti odluku o zaustavljanju utrke.
- žiri ima pravo nediscipliniranim vozačima odrediti i naplatiti novčane kazne u iznosima sukladnim odredbama ISC-a. Visinu novčane kazne, ovisno o svakom pojedinom slučaju, određuje sam žiri. Na takvu, novčanu kaznu, ne postoji mogućnost prigovora izuzev apela.
- nakon rješavanja eventualnih prigovora, žiri privremene rezultate proglašava konačnim, objavljuje i te konačne, a tek po završetku svečanog proglašenja rezultata i dodjele priznanja, prestaje sa radom.

Dužnost predsjednika ili člana žirija na natjecanjima ne mogu obnašati predsjednici komisija KUP-ova, odnosno članovi sportskih komisija KUP-ova, ako ti KUP-ovi nastupaju na predmetnom natjecanju.

DUŽNOSTI DIREKTORA NATJECANJA:

Članak 38.

Direktor natjecanja može obavljati i dužnost tajnika istoga, a može imati i nekoliko zamjenika i pomoćnika.

Sastoji li se natjecanje od nekoliko odvojenih utrka (rally), za svaku utrku može biti određen poseban direktor.

Mora biti sudac nacionalnog ranga s položenim specijalističkim ispitom za direktora natjecanja, a obvezno se nalazi na popisu sudaca koju jednom godišnje izdaje Komisija za suce autošportova, te imati završen godišnji refrešing po posebnom sudačkom programu za direktore i predsjednike žirija.

- Obavezan je provoditi odluke žirija natjecanja.

- Odgovoran je za održavanje natjecanja prema službenom programu.

- Obavezan je u suradnji s policijom i redarskom službom organizatora ~~redarstvenim snagama~~, brinuti o redu tijekom natjecanja.

- Obavezan je kontrolirati jesu li sve službene osobe na svojim mjestima, te njihovu eventualnu nenazočnost prijaviti žiriju.

- Obavezan je brinuti se o pravovremenoj dojavi odgovarajućih informacija svim službenim osobama.

- Obvezan je nadzirati sve vozače (posade) i njihove automobile, te spriječiti svakog isključenog vozača (posadu) da nastavi natjecanje.
  - Kontrolirati ima li svako vozilo identičan broj onome iz službenog programa, te je li svrstano u pravu grupu i klasu s odgovarajućim vozačem iz prijave.
  - Prenijeti žiriju svaki prijedlog u svezi izmjene programa.
  - Izvijestiti žiri o svakom kršenju pravila od strane vozača ili sudaca.
  - Može izricati kazne izražene u novčanim iznosima od 100-500 kuna. O svakoj kazni obvezan je izvijestiti žiri natjecanja, koji će kaznu potvrditi ili izmijeniti.
  - Mora svakom sudioniku natjecanja kojem je on u svojstvu direktora izrekao kaznu tijekom istog natjecanja, u pisanoj formi uručiti svoju Odluku, kako bi kažnjeni sudionik imao priliku podnijeti prigovor žiriju u skladu sa odredbama ovog Pravilnika.
  - Primati prigovore i odmah ih prosljediti žiriju na daljnji postupak (mora biti na raspolaganju vozačima tijekom vremena predviđenog za ulaganje prigovora ili žalbi, na mjestu za to predviđenom Posebnim pravilnikom pojedinog natjecanja).
  - Prikupiti izvješća mjeritelja vremena, osoba zaduženih za tehnički pregled, sudaca na stazi kao i druge službene informacije potrebne za odvijanje natjecanja ili pak izradu rezultata.
  - Pripremiti osobno, ili sa tajnikom natjecanja, sve podatke neophodne za izradu završnog izvješća, kako bi ga predao žiriju na usvajanje.
- Preporuča se da dužnost direktora, delegata ili člana žirija na pojedinom natjecanju ne obnaša onaj sudac čiji član ili članovi uže obitelji nastupaju na istom.
- Direktor natjecanja može obnašati i dužnost voditelja mjerne službe i službe za izračunavanje rezultata i obradu podataka, ukoliko za to posjeduje odgovarajuću licencu.

DUŽNOSTI TAJNIKA NATJECANJA:

Članak 39.

Tajnika određuje organizator natjecanja.

Mora biti sudac nacionalnog ranga s položenim specijalističkim ispitom za direktora ili tajnika, obvezno sa popisa sudaca koji jednom godišnje izdaje Komisija za suce autošportova OAS-a.

Prije početka natjecateljske sezone Komisija za suce, koristeći sudačku arhivu HAKS-a, ocjene i zapažanja nadzornih sudaca na natjecanjima te sve ostale dostupne dokumente koji prate rad sudaca na natjecanjima i sačiniti će popis najstručnijih sudaca za obavljanje dužnosti tajnika natjecanja te će za njih organizirati refrešing prema Pravilniku o sucima i posebnom sudačkom programu za tajnike natjecanja.

Tajnik natjecanja odgovoran je da odmah po podnošenju zahtjeva za odobrenje natjecanja, poduzme sve potrebne radnje za organizaciju natjecanja, za izradu i distribuciju Posebnog pravilnika, angažiranje svih službi i osiguranje svih potrebnih materijalnih sredstava za potrebe natjecanja (uključujući novčane naknade vozačima, i službenim osobama).

Tajnik može kompletnu pripremu natjecanja napraviti u elektronskom obliku i pripremiti sve za provedbu tajničkih poslova na natjecanju računalnim putem. U ovom slučaju obvezno je predmetno upisati u Posebni Pravilnik natjecanja, kako bi se sve službene osobe na natjecanju mogle pripremiti za ovakav način rada (neophodno je prijenosno računalo za sve koji sudjeluju u radu sportske komisije natjecanja, posebno za članove žirija-sportske komisije).

Odgovoran je za službeno dopisivanje. Tijekom natjecanja, pomaže direktoru u svim poslovima za što uspješnije izvođenje istog. Nakon natjecanja, odgovoran je za distribuciju službenih rezultata i zapisnika žirija ~~kako~~ Tajništvo HAKS-a, ~~tako i~~ **Svim klubovima sudionicima natjecanja obvezan je dostaviti rezultate.** Obvezan je doznačiti na žiro-račun HAKS-a sav novac prikupljen od naplate eventualnih kazni ili najava apela, najkasnije tri dana po završetku natjecanja.

Nepridržavanjem bilo koje odredbe vezane uz tajnika natjecanja, propisane ovim Pravilnikom ili njegovim dodacima, tajnik natjecanja podliježe disciplinskoj odgovornosti.

Obavlja i druge poslove prema odluci žirija natjecanja.

Tajnik natjecanja može obnašati i dužnosti voditelja ureda natjecanja, voditelja verifikacije, te dužnosti voditelja mjerne službe i službe za izračunavanje rezultata i obradu podataka, ukoliko za to posjeduje odgovarajuću licencu.

DUŽNOSTI TEHNIČKE KOMISIJE ORGANIZATORA (TKO):

Članak 40.

Tehnička komisija organizatora obavlja svoju dužnost prema odredbama Tehničkog pravilnika za autošportove i njegovom dodatku.

Prijedlog popisa kandidata za voditelja TKO i pomoćnika, izrađuje Tehnička Komisija OAS-a, poštujući stručnu osposobljenost, angažman na natjecanjima, mišljenja i ocjene nadzornih sudaca, kao i evidencije o dosadašnjem radu. OAS će temeljem svega navedenog odrediti popise voditelja i pomoćnika TKO po disciplinama. Komisija za suce će predmetni popis objaviti na web stranicama HAKS-a prije natjecateljske sezone.

~~Voditelji TKO, kao i njihovi pomoćnici koji su obvezni dopremiti kompletnu opremu za rad TKO, bit će imenovani od OAS-a na prijedlog Tehničke komisije za autošportove. Voditelji TKO i pomoćnik voditelja, moraju biti osobe s položenim stručnim ispitom za voditelje tehničkog prijama i pregleda. Popis voditelja i pomoćnika TKO za sva natjecanja tijekom natjecateljske sezone, objavit će Komisija za suce u suradnji s TK OAS-a prije početka natjecateljske sezone.~~

Organizatori pri izradi Posebnog pravilnika natjecanja, biraju sa objavljenog popisa voditelja i pomoćnika TKO za natjecanje. Nakon ovjere Posebnog pravilnika obvezni su osobno kontaktirati izabrane suce.

Pomoćnici TKO zaduženi su za dopremu kompletne opreme za rad na natjecanju.

Dužnost Voditelja Tehničke komisije organizatora na natjecanjima, ne mogu obnašati Tehnički voditelji KUP-ova, ako ti kupovi nastupaju na predmetnim natjecanjima.

Voditelj TKO na natjecanju na natjecanju ne može obnašati druge dužnosti.

DUŽNOSTI VERIFIKACIJSKE KOMISIJE:

Članak 41.

Komisijom za verifikaciju na svakom natjecanju rukovodi voditelj koji mora biti sudac najmanje nacionalnog ranga s položenim specijalističkim ispitom za direktora ili tajnika.

Voditelj verifikacijske komisije mora biti sa popisa sudaca koji jednom godišnje izdaje Komisija za suce autošportova OAS-a.

Prije početka natjecateljske sezone Komisija za suce, koristeći sudačku arhivu HAKS-a, ocjene i zapažanja nadzornih sudaca na natjecanjima te sve ostale dostupne dokumente koji prate rad sudaca na natjecanjima i sačiniti će popis najstručnijih sudaca za obavljanje dužnosti voditelja verifikacije natjecanja te će za njih organizirati refešing prema Pravilniku o sucima i posebnom sudačkom programu za voditelje verifikacije natjecanja.

Obavlja provjeru svih isprava u svezi osobnosti vozača i suvozača, te isprava propisanih za odgovarajuće natjecanje, prije, a ako je potrebno i za vrijeme ili poslije natjecanja.

O svojim nalazima, podnosi izvješće direktoru natjecanja radi donošenja potrebnih odluka (u pisanom obliku).

Suce verifikacije određuje organizator između članovima vlastite organizacije ili putem Komisije za suce autošportova.

Prijamni ili akreditacijski ured je obavezan osigurati propusnice (akreditacije) službenim osobama, vozačima (1), svim sucima, organizatorima kupova (5), natjecateljima (1), mehaničarima (2), novinarima i fotoreporterima.

Zahtjev za akreditaciju mora biti dostavljen Prijamnom ili akreditacijskom uredu.

Organizator je obavezan osigurati propusnice i za članove Upravnog odbora HAKS-a i Odbora za autošportove HAKS-a, ukoliko su nazočni na natjecanju, a uz obvezu njihove akreditacije.

Voditelj verifikacije može obnašati i dužnost voditelja mjerne službe, kao i službe za izračunavanje i obradu podataka, ukoliko za to posjeduje odgovarajuću specijalizaciju.

DUŽNOSTI SUDACA STARTA/CILJA:

Članak 42.

Suce starta i cilja osigurava organizator natjecanja među članovima vlastite organizacije ili putem Komisije za suce.

Športski suci starta i cilja mogu upotrebljavati mehanička ili elektronska pomagala za davanje signala za start ili za utvrđivanje dolaska na cilj. U stalnoj su vezi s direktorom natjecanja.

DUŽNOSTI SLUŽBI ZA MJERENJE VREMENA I IZRADU REZULTATA:

Članak 43.

Služba za mjerenje vremena i izradu rezultata, osigurava organizator natjecanja s popisa licenciranih Službi koji svake godine objavljuje OAS na prijedlog Komisije za suce autošportova ili licenciranih službi stranog ASN-a. Svi uvjeti koje moraju zadovoljiti predmetne službe, bit će uređeni Pravilnikom o sucima Komisije za suce OAS-a.

Obvezni su javiti se prije početka natjecanja direktoru, koji će im po potrebi dati upute.

Odgovorni su za točno **mjerenje utvrđivanje** vremena tijekom kojeg su pojedini vozači prešli određeni dio ili cijelu stazu.

Pripremaju **rezultate izvješće o rezultatima**, potpisuju ih ~~ga~~ prema pojedinačnoj odgovornosti i dostavljaju ga direktoru natjecanja ili drugom rukovodećem tijelu istoga.

Mjeritelji vremena moraju posjedovati specijalističku licencu za mjeritelja vremena i biti kvalificirani za upotrebljavanje uređaja za mjerenje vremena koji se primjenjuju na natjecanju o kojem se radi.

Nikome ne priopćavati nikakve informacije, osim članovima žirija ili direktoru natjecanja.

Svaka mjerna služba obavezna je dostaviti na prvu sjednicu žirija pojedinog natjecanja, na kojem obavlja mjerenje, svoju licencu, odnosno odobrenje OAS-a za rad u tijeku tekuće natjecateljske sezone, popis mjeritelja vremena s brojevima licenci kao i popis brojača okruga sa brojevima njihovih licenci (za kružnu utрку).

Na mjerenje vremena i obradu rezultata sudionici natjecanja, sukladno odredbama Članka 176. ISC-a, mogu ulagati prigovore.

Služba za izradu rezultata obavezna je najkasnije 48 sati po završetku posljednje sjednice žirija putem elektronske pošte dostaviti Tajništvu HAKS-a sve rezultate.

Služba za obradu podataka (Mjerna služba) u suradnji sa Verifikacijskom komisijom izrađuje neslužbenu startnu listu pojedinaca i ekipa koji ispunjavaju sve potrebne uvjete za natjecanje, te im se dopušta nastup na istom. Izvješće dostavljaju direktoru, odnosno žiriju natjecanja.

DUŽNOSTI BROJAČA PREVEZENIH KRUGOVA:

Članak 44.

Brojači krugova dužni su posjedovati važeću specijalističku licencu i voditi evidenciju prevezenih krugova za svakog vozača i za svaki krug na službenom treningu i na utrci, te na osnovi izvezenog broja krugova utvrditi redoslijed vozača na pojedinoj vožnji kao i na kraju natjecanja. Svoja izvješća dostavljaju direktoru radi provjere i objavljivanja službenih rezultata.

Kvalificirane suce za brojače krugova osigurava organizator utrke među članovima svoje organizacije ili putem Komisije za suce autošportova.

DUŽNOSTI OSTALIH SUDACA NA NATJECANJU

GLAVNI ZAVOJNI SUCI

Članak 45.

Dužnost ostalih sudaca na natjecanju je da za vrijeme natjecanja budu na određenim mjestima predviđenim planom suđenja i osiguranja staze.

Iako su svi suci na natjecanju podjednako važni, posebno ulogu imaju **suci činjenica**: u natjecanju, u kojem se mora donijeti odluka da li je natjecatelj dotaknuo ili prošao jednu određenu liniju ili nije, ili ako se radi o činjenici određenog tipa koja je određena Posebnim pravilnikom, postaviti će se jedan ili nekoliko sudaca činjenica koji će biti odgovorni za jednu ili više tih odluka.

Suci činjenica moraju se posebno imenovati, žiri svakog natjecanja mora verificirati njihova imenovanja, te se njihova imena moraju nalaziti na Službenoj oglasnoj ploči.

Direktora natjecanja moraju izvijestiti o svim događajima i incidentima iz nadležnosti koja pokriva sudačko mjesto na koje su raspoređeni te, po potrebi, o tome dati i pisano izvješće.

Moraju rukovati i signalnim zastavicama, ako su za to određeni, u skladu s propisima.

Prije početka natjecanja moraju obaviti sve pripreme koje su potrebne za nesmetano i djelotvorno suđenje u tijeku cijelog natjecanja.

Nepristrano moraju obaviti zadatke sudačkog mjesta na koje su raspoređeni.

Potrebne suce za obavljanje poslova na sudačkim mjestima iz ovog Članka osigurava organizator natjecanja među članovima svoje organizacije ili putem Komisije za suce autošportova.

Osobe za odnose sa natjecateljima i vozačima obvezne su informirati iste o svim događanjima i biti posrednik tijekom cijelog natjecanja. Ova dužnost mora biti povjerena osobi koja posjeduje licencu izdanu od ASN-a, koja dokazuje posjedovanje određenog znanja o općim pravilima natjecanja. Ona mora prisustvovati sastancima žirija da bi bila informirana o svim odlukama koje su donesene.

Te osobe moraju biti lako uočljive. Radi toga preporuča se da:

1) Nose vrlo uočljive značke ili kombinezone.

2) Da budu predstavljeni (upoznati), s natjecateljima na sastanku vozača.

3) Da njihova fotografija bude objavljena u Posebnom pravilniku ili u biltenu ako je moguće, odnosno obvezno na službenoj oglasnoj ploči.

Te osobe moraju biti prisutne pri planiranju, raspoređivanju obveza i zadataka koje su izvještene na oglasnoj ploči natjecanja, a obvezne su na:

- Prisutnost na tehničkom prijemu natjecanja

- Prisutnost u uredu natjecanja

- Prisutnost na sastancima žirija

- Prisustvo na startnom prostoru

- Prisustvo pokraj **zatvorenog parkirališta** (parc fermé-a) nakon natjecanja.

Dužnost im je:

- Davati precizne odgovore na sva postavljena pitanja.

- Osiguravati sve informacije ili dodatne dokumente u vezi s Pravilima ili događanjima na natjecanju.

Mora izbjegavati dodatna nepotrebna pitanja Žiriju koja mogu biti zadovoljavajuće riješena uz njezino jasno objašnjenje, uz iznimku kada se radi o službenim prigovorima (npr. razjasniti nejasnoće oko vremena, uz pomoć članova mjeritelja vremena).

Predmetne osobe moraju se uzdržati od bilo kakvog djelovanja ili izjave koja bi mogla dovesti do prigovora.

Osoba za odnose s vozačima i natjecateljima mora posjedovati sudačku licencu najmanje nacionalnog ranga i smije obnašati isključivo samo tu dužnost na natjecanju.

GLAVNI ZAVOJNI SUCI

Glavni zavojni suci na natjecanjima moraju imati minimalno položenu sudačku licencu nacionalnog ranga i u posljednje tri godine morali su imati ukupno 10 sudačkih zadataka na natjecanjima nacionalnog ili međunarodnog ranga. Rad na HAKS Regionalnim natjecanjima ne ulazi u bonus od 10 natjecanja.

Zahtjev o refrešingu uz evidenciju rada sudaca u Tajništvo HAKS-a, na znanje Komisiji za suce, dostavlja matični klub suca u pisanom obliku. Na istomu moraju biti nabrojani svi zadaci koje je sudac obavljao na natjecanjima u protekle tri godine. Nakon zaprimanja predmetne evidencije, Komisija za suce će sačiniti popis sudaca koji mogu pristupiti refrešingu po posebnom sudačkom programu za glavnog zavojnog suca.

Popis će biti objavljen na web stranicama HAKS-a.

Rok dostave evidencije za sve kandidate kluba za narednu godinu, dostavlja se do najkasnije 15. prosinca tekuće godine. Komisija za suce analizira dostavljene evidencije i sačinjava i putem Tajništva HAKS-a objavljuje popis kandidata glavnih sudaca zavoja do 31. siječnja naredne godine.

Za suce sa popisa organizirati će se godišnji refrešing prije početka natjecateljske sezone, kojemu su svi obvezni prisustvovati. Utvrđeni rok za organizaciju refrešinga je najkasnije do 01. ožujka tekuće godine.

Refrešing će se održati prema posebnom sudačkom programu kojega izrađuje i provodi Komisija za suce.

Ostavljena je mogućnost da troškovi refrešinga terete matični klub suca.

Nakon obavljenog refrešinga, Komisija za suce će svake godine uoči natjecateljske sezone sačiniti i putem Tajništva HAKS-a objaviti na web stranicama HAKS-a popis glavnih zavojnih sudaca koji zadovoljavaju prije nabrojane uvjete.

Organizatori natjecanja obvezni su sa ovog popisa izabrati glavne zavojne suce za svoja natjecanja, a popis istih ugrađuju u Posebni pravilnik – dio ispod Rukovodstva natjecanja.

Organizatori su obvezni osobno kontaktirati svakog od izabranih glavnih sudaca zavoja, o čemu moraju voditi pisanu evidenciju.

Ukoliko glavni zavojni sudac pri kontaktu sa Organizatorom natjecanja potvrdi svoj dolazak na natjecanje, a na isto ne dođe bez prethodnog opravdanja o nemogućnosti (minimalno 7 dana prije početka natjecanja), protiv istoga će tajnik predmetnog natjecanja pokrenuti disciplinski postupak. Ovaj se prekršaj tretira kao teža povreda dužnosti.

O posebnim slučajevima unutar posljednjih 7 dana prije natjecanja (smrt u obitelji, bolest ili slično) uvažavat će se kao opravdani razlog otkaza dolaska na natjecanje.

POMOĆNI SUCI I OSTALO OSOBLJE ZA PROVOĐENJE NATJECANJA:

Članak 46.

Osim navedenih službenih osoba za provedbu natjecanja mogu postojati i druge pomoćne osobe ili izvršitelji određenih zadataka na natjecanju, koji su dužni pridržavati se dobivenih uputa za svoj rad prije i za vrijeme natjecanja, od sudaca koji izravno rukovode njihovim radom.

Pomoćno osoblje i izvršitelje drugih određenih zadataka, dužan je osigurati organizator natjecanja.

SIGNALIZIRANJE:

Članak 47.

Kod nadgledanja natjecanja, direktor istog (ili njegov pomoćnik), kao i suci na promatračkim mjestima, većinom se koriste signalima da bi:

- doprinijeli sigurnosti vozača,
- sproveli propise.

Signali se danju daju zastavama različitih boja koja mogu biti potpomognuta ili, pod nekim uvjetima, zamijenjena svjetlima. Crne i bijele signalne ploče sličnih veličina zastavama, također mogu biti korištene za određene signale: to mora biti jasno naznačeno u Posebnom pravilniku natjecanja.

Noću zastave mogu biti zamijenjene svjetlima ili reflektirajućim pločama, ali svi vozači moraju o tome prije biti obaviješteni. Žuta svjetla na svakom mjestu obvezatna su za natjecanja koje se održavaju noću. **Od ove odredbe izuzimaju se rally natjecanja.**

Zastave:

Minimalna veličina signalnih zastava je 60 cm x 80 cm; crvena zastava i kvadratičasta zastava imaju dimenzije 80 cm x 100 cm.

Signali zastavama koje koriste direktor natjecanja ili njegov pomoćnik:

a) **Nacionalna zastava:** Obično je to Startna zastava. Signal za start mora se dati spuštanjem zastave, koja se kod natjecanja sa startom na mjestu ne smije dignuti iznad glave dok svi automobili ne budu nepomični i nipošto ne dulje od 10 sekundi.

Ako se nacionalna zastava ne koristi iz nekog razloga, može se koristiti boja zastave koja ne smije biti slična s bilo kojom već postojećom zastavom, da ne izazove zabunu, te mora biti opisana u Posebnom pravilniku.

b) **Crvena zastava:** Ova zastava se pokazuje na startnoj liniji, nakon što je odlučeno da se zaustavi utrka ili trening; istovremeno se također pokazuje crvena zastava i na svim promatračkim mjestima oko staze.

Crvena se zastava također može upotrijebiti, isključivo od strane Direktora natjecanja ili njegovog pomoćnika za zatvaranje trkališta.

c) **Crno - bijela kvadratna zastava:** zastavom se maše kad se označava kraj treninga i/ili utrke.

d) **Crna zastava:** obavještava vozača automobila čiji je broj pokazan, da se u sljedećem krugu mora zaustaviti u svojem boksu, ili na mjestu označenom u Posebnom pravilniku, odnosno u Standardnim pravilima određenog Prvenstva. Ako se vozač iz bilo kojeg razloga ne pridržava naloženog, zastava se pokazuje ponovno, ali ne više od 3 uzastopna kruga.

Odluku da se pokaže crna zastava donose članovi žirija natjecanja, a timovi kojih se to tiče će odmah biti obaviješteni o toj odluci.

e) **Crna zastava s narančastim krugom (promjer 40 cm):** Obavještava vozača automobila čiji je broj pokazan da njegov automobil ima mehaničke probleme koji bi mogli ugroziti njega i/ili ostale i označava da se vozač mora zaustaviti u svom boks u sljedećem krugu. Kad su mehanički problemi otklonjeni tako da zadovoljavaju uvjete voditelja TKO, vozilo se može vratiti u utrku.

f) **Crno-bijela dijagonalna zastava:** Ova zastava bi se trebala pokazati samo jednom, a označava upozorenje vozaču koji je prijavljen zbog nešportskog ponašanja.

Zadnje tri zastave (d, e, f) se pokazuju mahanjem i uz crnu ploču sa bijelim brojem koji se pokazuje vozaču kojem pripada taj broj. Te zastave također mogu biti pokazane i na drugim mjestima, osim na startu, ako Direktor natjecanja smatra da je to potrebno.

Uobičajeno je da odluku o pokazivanju zadnjih dviju zastava (e, f) donosi Direktor natjecanja, ali je mogu donijeti i članovi žirija ako je to određeno u Posebnim pravilima Prvenstva. Tim na kojeg se to odnosi će odmah biti obaviješten o toj odluci.

Zastave koje se koriste na promatračkim mjestima

a) **Crvena zastava:** Pokazuje se istog trenutka na svim mjestima čim je Direktor natjecanja donio odluku o zaustavljanju utrke ili treninga pokazujući crvenu zastavu. Svi vozači odmah moraju usporiti i krenuti u svoje boksove ili mjesto određeno propisima ove priredbe, uz krajnji oprez, te biti spremni za zaustavljanje bude li to potrebno. Svako pretjecanje je zabranjeno.

b) **Žuta zastava:** Žuta zastava signalizira opasnu situaciju, te se vozačima treba pokazivati na dva načina, sa sljedećim značenjima:

- Isticanje zastave **bez mahanja:** smanji brzinu, ne prestiži i budi spreman na promjenu smjera. Opasnost djelomično na stazi ili uz istu.

- **Duplo mahanje:** smanji brzinu, ne prestiži i budi spreman na promjenu smjera. Opasnost blokiranja staze, cijele ili djelomično. Žuta zastava bi se obično trebala prikazivati samo na sudačkom mjestu koje je neposredno pred opasnim mjestom. U nekim slučajevima, Direktor natjecanja može narediti da se zastave pokažu na više sudačkih mjesta ispred nezgode. Prestizanje nije dozvoljeno između prve žute zastave i zelene zastave pokazane nakon nezgode. Žute zastave se ne pokazuju u boksovima, osim ako se tamo ne desi nezgoda na koju bi trebalo upozoriti vozače.

c) **Žuta zastava s crvenim prugama:** Treba se pokazivati kako bi obavijestila vozače na pogoršanje prianjanja uslijed ispuštenog ulja ili vode na stazi, na području iza zastave. Ova se zastava mora pokazivati kroz najmanje (obzirom na okolnosti), četiri kruga sve dok površina ne bude ponovo normalna. Međutim nije potrebno da se na području iza ovoga gdje se pokazuje ova zastava, pokazuje zelena zastava.

d) **Svijetlo plava zastava: signal pretjecanja:** Kad se njome maše, vozačeva se pažnja skreće na blizinu automobila koji ga se sprema preteći.

Ima drugačije značenje za trening i utrku.

U svako vrijeme:

- Zastava u mirovanju se treba pokazati vozaču koji napušta boks, ako se stazom približava neko drugo vozilo.

Za vrijeme treninga:

- Maknuti se s puta bržem autu koji ga preteče.

Za vrijeme utrke:

- Zastava se obično pokazuje autu koji će biti prijeđen za cijeli krug, te kada je pokazana, dotični vozač mora propustiti auto iza sebe prvom prilikom.

- e) **Bijela zastava:** Bijelom zastavom potrebno je mahati da se obavijesti vozača da se vozilo, koje se kreće znatno sporijom brzinom, nalazi u zoni staze na mjestu bijele zastave.
- f) **Zelena zastava:** sve bez zapreka. Označava da je staza bez zapreka i potrebno je njome mahati na sudačkom mjestu odmah poslije mjesta incidenta koji je zahtijevao korištenje jedne ili više žutih zastava. Također se može koristiti, ako Direktor natjecanja smatra neophodnim, kao signal za start kruga za zagrijavanje ili start treninga.

Svjetlosni signali:

Kad svjetlosni signali prate, ili u nekim slučajevima zamjene signale date zastavama, moraju biti u skladu sa sljedećim specifikacijama:

- svjetla mogu biti klasične lampe sa LED diodama pričvršćene na jednoj ploči, ili drugačiji oblik odobren od FIA-e.
- zamjenjuju crvene, žute i zelene, plave ili bijele zastave.
- ako se dvostruke žute zastave smatraju neophodnima, to i dalje mora biti istaknuto.
- instalacija mora sadržavati po dvije boje koje se koriste.
- svjetla moraju biti smještena tako da svijetle kao par odvojenih svjetala, a ne da se stapaju.
- crvena i žuta svjetla ne smiju biti smještena jedan do drugog.

ODJEĆA:

Članak 48.

Način odijevanja službenih osoba na svim natjecanjima, određen je odredbama Pravilnika o odjeći koji je odobrio Upravni odbor HAKS-a.

Preporuča se da službene osobe uz stazu upotrebljavaju obilježja narančaste boje.

Nadzorni sudac HAKS-a, žiri i dvojica članova TKO koje je uputio HAKS, ne smiju na natjecanjima upotrebljavati odjeću s reklamnim obilježjima. Preporuča se korištenje obilježja HAKS-a.

IV. VOZILA

UVJETI:

Članak 49.

Sva vozila s kojima se nastupa na natjecanjima moraju odgovarati odredbama Dodatka «J» ISC-a. Izuzetno, mogu se odobriti odstupanja u pogledu klasa koje se raspisuju za određena natjecanja ili grupu natjecanja u okviru jedne natjecateljske sezone, a u skladu s Dodatkom Tehničkom pravilniku koji se posebno izdaje.

Odstupanja vozila s kojima se sudjeluje na natjecanjima za Prvenstvo Hrvatske od Dodatka «J» ISC-a, propisuje se godišnjim dodacima prije početka natjecateljske sezone i u tijeku godine se ne mogu mijenjati, osim po odluci FIA-e.

OSNAČAVANJE VOZILA (BROJEVI I REKLAME):

Članak 50.

Za vrijeme natjecanja, na vozilima moraju biti istaknuti startni brojevi. Startni brojevi moraju biti čitko ispisani, klasičnog tipa, a veličinom i izgledom te mjestom na vozilu moraju odgovarati odredbama odgovarajućih dodataka ISC-a.

Natjecateljski brojevi moraju biti crne boje na bijeloj četverokutnoj podlozi i klasičnog su oblika (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0). Kod vozila svijetle boje, oko bijele četverokutne podloge mora biti crna traka. Dimenzije podloge su 38 cm visina x 50 cm širina.

Brojevi moraju biti istaknuti na prednjim lijevim i desnim vratima ili uz mjesto vozača na obje strane vozila.

Minimalna visina brojeva je 28 cm, a debljina crte brojeva je 5 cm.

Ostavljena je mogućnost primjene i startnih brojeva drugih dimenzija, no onda isti moraju biti točno opisani u svakom od dodataka za pojedinu disciplinu.

Za eventualne greške sudaca nastale zbog nečitljivosti, manjkavosti ili nedostataka startnih brojeva, posljedice snose vozači i one ne mogu biti predmetom nikakvih žalbi.

Ostale oznake i natpisi, kao reklame i slično, ne smiju biti postavljene tako da zaklanjaju startne brojeve.

Startni brojevi se nakon završetka natjecanja moraju obvezno skinuti ili prekriti sa vozila koja se eventualno uključuju u promet.

Reklamiranje za vrijeme natjecanja koja se održavaju pod pokroviteljstvom HAKS-a može se obavljati na različite načine. Isticanjem natpisa i crteža na vozilima, na odjeći vozača, suvozača i natjecatelja, na odgovarajućim mjestima duž staze, u posebnim pravilnicima i programima natjecanja, putem radija, televizije ili razglasnog uređaja na stazi.

Bitno je da bez obzira na način koji se koristi kod reklamiranja, nitko nije njime oštećen, vrijeđan, ili pak ne utječe na bilo čiju sigurnost u tijeku natjecanja.

Zabranjeno je naljepnice, propagandne poruke i sl. naljepiti bilo gdje na staklima vozila. Izuzetak su reklamne naljepnice na vjetrobranu vozača širine najviše 10 cm i jedna naljepnica širine 8 cm na stražnjem staklu vozila.

Obvezna reklamna naljepnica koju ne može odbiti ni jedan vozač, dimenzije je 12 x 50 cm, a nalazit će se iznad startnog broja. Ako na vozilu nema toliko mjesta, vozač je obavezan ostaviti slobodnu površinu na vozilu u neposrednoj blizini startnog broja.

Ako vozači ne žele na vozila staviti neobvezne reklamne naljepnice organizatora, isti može naplatiti članarinu u visini dvostruke startnine predviđene za to natjecanje.

Što se tiče kacige, reklamiranje je dozvoljeno do te mjere dok se ne preinačuju tehničke osobine kacige.

KLASIFIKACIJA, TEHNIČKI PRIJAM VOZILA I VERIFIKACIJA:

Članak 51.

Vozila se na natjecanju dijele na kategorije, grupe i klase.

Prilikom prijave na natjecanje vozači i natjecatelji pod punom odgovornošću, potpisivanjem prijave, jamče da njihovo vozilo odgovara kategoriji, grupi i klasi za koju ga prijavljuju, spremni prihvatiti punu odgovornost i odgovarajuće kazne ako se utvrdi suprotno.

Članak 52.

Prije prijama na natjecanje, obavlja se tehnički prijam vozila od Tehničke komisije organizatora (TKO), kojom prilikom se obavlja vizualni pregled vozila, odgovara li vozilo kategoriji, grupi i klasi za koju je prijavljeno i za koju se održava natjecanje. Tada se istodobno obavlja provjera ispravnosti startnih brojeva, opreme vozača i suvozača, te sigurnosne opreme. Ako pregledano vozilo ne odgovara kategoriji, grupi i klasi za koju je prijavljeno, organizator natjecanja može, ali ne mora, dozvoliti nastup s tim vozilom u nekoj drugoj grupi i klasi za koju dotično vozilo ispunjava potrebne uvjete.

Članak 53.

Nakon općeg vizualnog pregleda vozila, te utvrđivanja da je isto pravilno svrstano u klasu, grupu, odnosno kategoriju, TKO će odobriti sudjelovanje vozila na tom natjecanju.

TEHNIČKI PREGLED:**Članak 54.**

Provjera radne zapremine motora i drugih dijelova vozila koja zahtijeva rasklapanje i/ili otvaranje motora, obavlja se po završetku natjecanja, ako je podnesen prigovor od vozača ili natjecatelja. Identična provjera moguća je i diskrecijskim pravom žirija natjecanja ili voditelja TKO, uz prethodnu suglasnost žirija. Uz zahtjev za podroban pregled s rasklapanjem vozila, prilaže se jamčevina koja služi podmirenju troškova pregleda vozila.

V. STAZE**Članak 55.**

Komisija za licenciranje staza koju čine Povjerenik za sigurnost ili osoba koju je on ovlastio u sastavu športeki direktor discipline o kojoj je riječ, predstavnik organizatora, te dva aktivna vozača od kojih je najmanje jedan određen od strane Savjeta vozača za discipline A01 ili A02, a drugi koji nije član organizatora (ako je tijekom protekle godine bio među prvom trojicom u grupi ili klasi po kojima se bodovalo), obvezni su izraditi zapisnik prema kojem Tajništvo HAKS-a izdaje licencu.

Uz zahtjev za licenciranje, organizator koji podnosi zahtjev, obvezno mora uplatiti novčanu članarinu prema cjeniku određenim odlukom Upravnog odbora HAKS-a.

Zabranjeno je održavati utrke u naseljenim mjestima u disciplini A01. Kružne utrke moguće je organizirati na autodromima, poligonima no isto tako i u naseljenim mjestima, radnim zonama ili slično, no u tom slučaju organizator mora ispuniti SVE sigurnosne uvjete propisane od strane Komisije za licenciranje odnosno Povjerenika za sigurnost.

Komisija za licenciranje, odgovorna je za određivanje sigurnosnih uvjeta u skladu s Pravilnikom o stazama za sve discipline. Organizatoru koji neće ispuniti sve uvjete propisane prilikom licenciranja staze, po završnom pregledu dan prije utrke od strane nadzornog suca neće biti odobreno održavanje utrke ako se radi o sigurnosnim uvjetima koji mogu ugroziti sudionike natjecanja. Istovremeno, organizatoru će biti naplaćena jamčevina koja je položena prilikom prijavljivanja natjecanja.

Ako se pak radi o propustima koji ne utiču direktno na sigurnost na stazi (struja i voda u parku vozača i sl.), organizatoru će biti naplaćen dio jamčevine koja se nalazi u Tajništvu HAKS-a.

Nadzorni sudac, odnosno žiri koji odobri održavanje utrke suprotno ovim propisima, podliježu disciplinskoj odgovornosti.

Organizator natjecanja dužan je na svakom natjecanju licencu staze sa svim pripadajućim zapisnicima i planovima, staviti na uvid žiriju natjecanja.

Rok važnosti licence za autodrome koji imaju međunarodnu licencu, prestaje vrijediti istekom roka koji je propisala FIA.

Rok važnosti za autodrome kojima je licenca izdana od strane komisije OAS, bit će tri godine.

Ukoliko na licenciranoj stazi nema nikakvih promjena, produženje valjanosti licence u tom slučaju može obaviti sam Nadzorni sudac športeki direktor ili Povjerenik za sigurnost, a članarina je upola manja.

Provizorne staze u naseljenim mjestima, obvezno se licenciraju svake godine, a članarina je upola manja u koliko nema značajnijih promjena.

VI. NATJECANJA**Članak 56.**

Nosilac i nadležno odgovorno tijelo automobilističkih natjecanja u Republici Hrvatskoj koja se održavaju kao međunarodna ili samo nacionalna, je HAKS. Ni jedan klub (organizator), ne može steći pravo na organizaciju međunarodnog natjecanja, ako nije tijekom iste natjecateljske sezone, prijavio i organizirao najmanje jedno natjecanje bodovano za Prvenstvo Hrvatske.

Svaki potencijalni organizator, osim Županijskih automobilističkih saveza koji u ime HAKS-a rukovode Regijama (Sjever, Zapad ili Jug,) koji po prvi puta želi organizirati natjecanja u disciplinama A01, A02, A03 i A04, mora prethodno organizirati najmanje jedno pozivno natjecanje koje će biti nadzirano od strane OAS-a.

Nakon natječaja za svako pojedino natjecanje, uzimajući u obzir kvalificiranost klubova, članica HAKS-a, u svakom pogledu, HAKS potpisuje ugovor sa svakim organizatorom kojem je dodijeljena organizacija pojedinog natjecanja.

Od tog trenutka, klub-organizator preuzima svu odgovornost, športsku i materijalnu, za realizaciju cijelog projekta. Tijekom priprema, organizator je obavezan redovito izvješćivati OAS o svim elementima priprema. Nije dopuštena nikakva komunikacija između FIA-e i organizatora mimo znanja i posredovanja HAKS-a.

Članak 57.

Za sva prijavljena natjecanja pod nadležnosti HAKS-a, organizatori su obvezni uplatiti upisninu i jamčevinu određene cjenikom HAKS-a za natjecateljsku sezonu.

Ne održi li se natjecanje, organizator je dužan najkasnije u roku osam dana od predviđenog datuma održavanja istog, vratiti sve startnine uplaćene do trenutka otkazivanja natjecanja.

Ako taj rok ne bude poštivan, tajnik natjecanja podliježe disciplinskoj odgovornosti, a organizator novčanoj kazni.

Organizator natjecanja za Prvenstvo Hrvatske obavezan je organizirati natjecanje ako je na vrijeme uredno zaprimio najmanje 30 prijava **s uplaćenom članarinom** (A01) i (A09), 20 prijava (A02), 15 prijava (A03) i (A07), te 18 prijava (A04).

Članak 58.

Bez obzira na rang natjecanja, u Republici Hrvatskoj svaki organizator obavezan je:

- istaknuti zastavu Republike Hrvatske, službena obilježja HAKS-a, intonirati himnu Republike Hrvatske, te poštivati sve odredbe Ugovora o Poslovnoj suradnji sklopljenim sa HAKS-om.
- organizirati PRESS centar na natjecanju.

-Svi suci koji rade na natjecanju moraju biti osigurani od posljedica nesretnog slučaja na auto utrkama na najmanju sumu od 40.000,00 kuna u slučaju smrti a 80.000,00 kuna u slučaju invaliditeta. Suci se osiguravaju putem HAKS-a. Gledatelji **moraju biti osigurani** putem police za štetu na imovini i osobama trećih lica ili posebnom policom za gledatelje prema propisima o športskim priredbama (najmanji iznos od 5.000,00 kuna za slučaj smrti, a 15.000,00 kuna za slučaj trajnog invaliditeta).

Organizator je također obavezan osigurati policu za osiguranje štete protiv trećeg lica (discipline A01, A02 i A03) kako bi «pokrio» sve eventualne štete načinjene od strane vozila koja sudjeluju na natjecanju (objekti i sl.). U ostalim disciplinama organizator ne mora imati policu, ali mora snositi troškove za svu eventualno nastalu štetu trećim licima što potvrđuje pisanom izjavom na prvoj sjednici žirija. Na svim natjecanjima organizator mora imati policu od odgovornosti za nesretni slučaj svih akreditiranih osoba, gostiju i redara.

Na prvoj sjednici žirija natjecanja organizator se obavezuje dostaviti ovjerenu pravovaljanu izjavu s kojom se obavezuje da će snositi svu eventualno nastalu razliku između osiguranog iznosa temeljem navedenih policica i stvarno nastale štete.

MEĐUNARODNA NATJECANJA:

Članak 59.

Na međunarodnim natjecanjima mogu sudjelovati vozači i suvozači jednog ili više nacionalnih ASN, koji imaju međunarodnu licencu FIA izdanu od strane ASN.

ZONSKA NATJECANJA:

Članak 60.

U ovu vrstu spadaju natjecanja koja organizira ASN koji pripada području koje priznaje FIA i ograničena su na vozače i suvozače koji imaju nacionalnu ili međunarodnu licencu jednog od ASN koji se nalazi na tom području.

Za ova natjecanja primjenjuju se športska pravila FIA (ako pravila FIA za ovu vrstu natjecanja postoje), pod uvjetom da je to navedeno u Posebnom pravilniku tog natjecanja.

ASN-i koji sudjeluju u zonskim natjecanjima morat će platiti godišnju članarinu ako to odredi Športska komisija Zone.

POSEBNA NACIONALNA NATJECANJA («OTVORENA»):

Članak 61.

Ova natjecanja organiziraju se samo za pojedine vozače jednog nacionalnog saveza (ASN-a), koji na njih može pozvati vozače iz drugog ASN-a. Pravo sudjelovanja imaju samo vozači i suvozači koji imaju nacionalnu ili međunarodnu licencu koju je izdao jedan od ASN-a.

Iz rezultata ovih natjecanja može se utvrditi bodovna lista i rezultati za nacionalno prvenstvo u skladu s odredbama dodataka važećih za tekuću godinu.

NACIONALNA NATJECANJA:

Članak 62.

Ova natjecanja su pod isključivim nadzorom OAŠ-a i ograničavaju se na vozače, suvozače i ostale članove organizacija HAKS-a.

U provedbi ovih natjecanja, primjenjuju se odredbe ISC-a, njegovih dodataka, ovog Pravilnika, dodataka ovom Pravilniku i Posebnog pravilnika natjecanja.

Na osnovi sporazuma s nekim drugim nacionalnim savezom - ASN, moguća je organizacija natjecanja na području dvaju ili više ASN, koji će se bodovati za prvenstvo Hrvatske i tih nacionalnih saveza.

U slučaju da se tijekom jednog vikenda na istom mjestu održavaju dva ili više natjecanja različitih disciplina, nije dopušteno da se to odvija istog dana, kao ni da članovi žirija budu iste osobe u različitim disciplinama tog vikenda.

LOKALNA NATJECANJA:

Članak 63.

Nadzor ovih natjecanja obavlja OAŠ, a održavaju se na području pojedinih regija Republike Hrvatske i ograničavaju na vozače i suvozače članove HAKS-a. Ova natjecanja održavaju se prema odredbama posebnih pravila tih natjecanja, koja moraju biti u skladu s odredbama ovog Pravilnika i njegovih dodataka.

Obveza organizatora takvih, lokalnih natjecanja, jeste da dostave na uvid Posebne pravilnike u Tajništvo HAKS-a kako bi se provjerilo postoje li sigurnosni uvjeti za održavanje natjecanja.

Upisnina u Kalendar natjecanja, kao i podmirivanje troškova promatrača HAKS-a nije obvezno.

NATJECANJA U SKLOPU MEĐUNARODNIH:

Članak 64.

Nacionalna natjecanja mogu biti uključena u međunarodna natjecanja.

KALENDAR NATJECANJA HAKS-a:

Članak 65.

Nacionalni Kalendar za autošportove, odobrava OAŠ.

Prilikom prijave za upis u Kalendar natjecanja, organizator je obavezan za svako prijavljeno natjecanje, uplatiti iznos utvrđen cjenikom za tekuću godinu kojeg je odobrio UO HAKS-a.

Istovremeno, u Tajništvu HAKS-a, uz potpisan Ugovor s HAKS-om, mora također položiti ovjerenu ~~bilanšu zadužnicu~~ **Izjavu o zapljeni računa**, kao jamčevinu da će se prijavljeno natjecanje održati, **kao i ovjereni primjerak „Pravila za organizaciju natjecanja pod ingerencijom HAKS-a“**.

Datumi prvog i posljednjeg natjecanja u sezoni, po disciplinama, nakon upisa u Kalendar ne mogu se mijenjati ni iz kojeg razloga. Termin do kojeg se mogu mijenjati ostali datumi u kalendaru, bit će najkasnije 30 dana prije početka natjecanja u toj disciplini autošportova, uz naplatu dvostruke upisnine u kalendar.

Ako se uslijed nekog razloga natjecanje ne može održati u prijavljenim terminima, ono se definitivno otkazuje. **Izuzetak je odjava natjecanja zbog premalog broja prijavljenih vozača/posada na natjecanje.**

O eventualnoj naplati jamčevine ~~tom prilikom~~, odlučuje OAS nakon pisanog objašnjenja organizatora.

Nakon konačnog upisa u kalendar natjecanja za natjecateljsku sezonu, razlog odjavljivanja-otkazivanja natjecanja NE MOŽE biti nedostatak financijskih sredstava.

OAS može u tom slučaju odobriti drugom organizatoru naknadni upis u Kalendar natjecanja.

Dozvoljeno je da dva organizatora unutar iste discipline zamijene redosljed svojih natjecanja, ali jednom određeni datumi u Kalendaru moraju ostati isti.

Dozvoljeno je organizatoru promijeniti mjesto natjecanja upisano u Kalendaru, ali datum iz Kalendara mora ostati identičan prijavljenom.

Iznimno se može organizatorima dopustiti promjenu termina već jednom odjavljenog natjecanja, no jedino u slučaju ako je odjavljeno natjecanje neodržano zbog premalog broja prijavljenih vozača/posada . Ovaj slučaj dozvoljen je jedino ukoliko novo predloženi termin ne utječe na termine već prijavljenih natjecanja, a isto tako nije dopuštena promjena termina iza posljednjeg natjecanja sezone pojedine discipline. Novo predloženi termin potvrđuje OAS.

Prijave natjecanja u redovnom sustavu nacionalnog prvenstva, za sljedeću sezonu, obvezne su do 01.11. tekuće godine. Istovremeno organizator potpisuje ugovor sa HAKS-om, te dostavlja mjenicu (barirani ček) sa iznosom od 30.000 kuna za discipline A01, A02 i A03, odnosno na iznos od 10.000 kuna za ostale discipline kao jamčevinom za svako pojedino prijavljeno natjecanje.

Organizatori koji prijavljuju natjecanja izvan redovnog roka, obvezni su prihvatiti datume u kalendaru koji su ostali "prazni", te za upis u nacionalni Kalendar uplatiti članarinu za 100 % veću od redovne.

Pri razmatranju prijava za redovit i naknadni upis natjecanja u Kalendar, mogu se odbiti prijave onih organizatora, iako formalno ispunjavaju uvjete, koji prethodna natjecanja nisu organizirali na potrebnoj razini ili su otkazali već upisana natjecanja i nisu ih održali.

Broj natjecanja koja se mogu upisati u Kalendar kao sustavna i/ili pozivna, kao i prioritete, određuje Upravni odbor HAKS-a na prijedlog OAS-a.

Prilikom izrade Kalendara za sljedeću natjecateljsku sezonu, OAS ne mora prihvatiti prijavu pojedinih organizatora koji prema izvješću nadzornih sudaca, ili prema nekim drugim pokazateljima, nisu zadovoljili postavljene kriterije.

Prilikom izrade nacionalnog Kalendara imaju prioritet međunarodna sustavna natjecanja i to ovim redom: Prvenstvo Svijeta, Prvenstvo Europe, Zonska natjecanja, Challenge, Prvenstva Hrvatske, Pozivna međunarodna, lokalna nacionalna.

Članak 66.

Kalendar je, s obzirom na discipline, podijeljen na odgovarajući broj podkalendara označenih arapskim brojevima, i to:

1. Auto utrke na kružnim stazama	A01
2. Auto utrke na brdskim stazama	A02
3. Auto rally	A03
4. Autocross	A04
5. Terenska vozila (Cross country)	A05
6. Ocjenski auto rally, ocjensko spretnosne vožnje	A07
7. Old timer rally	A07/1
8. Autoslalom	A09
9. Utrke ubrzanja	A010

Za svaku disciplinu autošportova utvrđuje se odgovarajući predbroj koji se dobije tako što se ispred rednog broja iz stavka 1. ovog Članka, svakoj športskoj disciplini upiše nula (0).

Ovaj predbroj obvezno se upisuje u odgovarajuće licence koje izdaje HAKS (natjecateljima, timovima, vozačima/suvozačima, sucima), ovisno o disciplini autošportova za koju se izdaje.

Svako natjecanje navedeno u Kalendaru ima i svoj registarski broj pod kojim se evidentira u Tajništvu HAKS-a. Ovaj broj mora se navesti u svim dopisima vezanim uz to natjecanje.

POSEBAN PRAVILNIK NATJECANJA:

Članak 67.

Ni jedno natjecanje ne može biti organizirano bez Posebnog pravilnika za to natjecanje, u kojem se određuju pojedinosti koje nisu obuhvaćene ovim Pravilnikom niti dodacima ovom Pravilniku. Prijedlog Posebnog pravilnika za sve discipline auto športa izrađuje organizator, **može mora** se dostaviti elektronskom poštom, ali obvezno i u **pisanom print obliku** 4 ovjerena primjerka kao i «Plan **sigurnosti osiguranja**» putem Tajništva HAKS-a na ovjeru. Njihova primjena može uslijediti tek nakon što ih odobri i ovjeri športski direktor za nadležnu disciplinu, predsjednik Sudačke komisije za autošportove, **Povjerenik za sigurnost** i Tajništvo HAKS-a.

Dostava nepotpunog i nedostatnog prijedloga Posebnog pravilnika koja iziskuje dodatne izmjene, dopune i dorade tretirat će se propustom zbog kojeg organizator natjecanja može biti i novčano kažnjen u skladu s odredbama «Jamčevina i članarina» koje određuje Upravni odbor HAKS-a.

Obveza je svakog organizatora ovjeriti Poseban pravilnik najkasnije 60 dana prije početka međunarodnog natjecanja i 45 dana prije početka nacionalnog natjecanja. Ako ne poštuje zadani rok, i zakasni do 15 dana, naplaćuje se članarina prema odluci Upravnog odbora HAKS-a. Ako zakasni više od 15 dana, organizator gubi pravo na organizaciju natjecanja upisanog u Kalendar, kao i jamčevinu položenu u Tajništvu HAKS.

Objerani Poseban pravilnik, organizator je obavezan objaviti na WEB stranicama HAKS-a, ~~ali i najmanje po jedan primjerak dostaviti klubovima, žiriju i voditelju TKO najkasnije 30 dana prije početka natjecanja.~~ **Dostava Posebnih pravilnika prema zainteresiranim klubovima putem e mail-a obvezna je za sve organizatore.** Ako organizator iz bilo kojeg razloga kasni sa distribucijom Posebnog pravilnika, mora za isto toliko vremena produžiti rok zaprimanja prijave vozača-ica bez mogućnosti naplate dvostruke ~~članarine startnine~~. Ne pridržava li se te odredbe, naplaćuje se članarina prema odluci Upravnog odbora HAKS-a.

Za praćenje poštivanja rokova iz ovog članka, zaduženi su športski direktori svih disciplina i Tajništvo HAKS-a.

Posebni pravilnik natjecanja koje se boduje za prvenstvo Hrvatske, mora biti napisan na hrvatskom jeziku. U slučaju da se natjecanje bodovano za prvenstvo Hrvatske održava izvan države, a Posebni pravilnik tog natjecanja nije na hrvatskom jeziku, športski direktor mora izdati dopunu takvom pravilniku ako je to potrebno.

Preporuča se Sportskim direktorima pojedinih disciplina sačiniti tipske Posebne pravilnike u „doc“ formatu, koji će biti objavljeni na web stanicama saveza i služiti će organizatorima za kvalitetniju izradu Posebnih pravilnika pojedinih natjecanja.

Članak 68.

Poseban pravilnik natjecanja mora obuhvatiti sve pojedinosti koje su značajne za održavanje, a naročito:

- popis izvršnih i nadzornih športskih sudaca i službi na ključnim dužnostima s brojevima licenci
- rokove za podnošenje prijava
- satnicu programa izvođenja natjecanja
- sve detalje značajne za nesmetano odvijanje natjecanja.

U uvodnom dijelu Posebnog pravilnika treba naznačiti da se natjecanje održava u skladu s ISC-om, Pravilnikom o auto športu, te važećim dodacima za tekuću godinu.

Obvezno je, također, navesti dan i sat prijama vozača, suvozača i natjecatelja na natjecanju, početak i vrijeme trajanja treninga, vrijeme starta, redoslijed starta po klasama s dužinom trajanja utrka, te sat i mjesto objavljivanja privremenih i konačnih rezultata.

Naročito se u Posebnom pravilniku natjecanja moraju navesti uvjeti koje moraju ispunjavati vozači, suvozači i natjecatelji, vozila s kojima nastupaju, te grupe i klase.

U Posebnom pravilniku objavljuje se, također, i za koje vrste redoslijeda se natjecanje boduje, (pojedinačni, ekipni i sl.), rokovi do kojih se podnose prijave, način objavljivanja eventualnih izmjena, dežurni telefon na koji se svi zainteresirani mogu obraćati radi službenih informacija o natjecanju, način startanja, sve vrste nagrada i trofeja, te djelomično pokriće troškova vozača i suvozača na tom natjecanju.

Sastavni dio Posebnog pravilnika je skica staze koja mora biti izrađena u naznačenom mjerilu. U skici staze moraju biti naznačeni svi bitni elementi sukladno Pravilniku o stazama.

Članak 69.

Prilikom ovjere Posebnog pravilnika športski direktor provjerava je li on usklađen s ovim Pravilnikom i ostalim pravilnicima kojima se reguliraju natjecanja u sklopu različitih prvenstava ili ostalih vrsta natjecanja.

Postoje li ikakve nepodmirene obveze organizatora prema HAKS-u, Posebni pravilnik neće biti objerani, odnosno neće se dozvoliti održavanje natjecanja, a organizator može biti kažnjen do 30.000 kuna, o čemu odlučuje OAS.

Članak 70.

Odobreni Posebni pravilnik organizator može mijenjati u slučajevima «više sile», najkasnije do 7 dana prije održavanja natjecanja. Izmjene Posebnog pravilnika obavljaju se putem ~~informacija Biltena~~ **informaciju Bilten** koji objerava Tajništvo HAKS-a do datuma početka prijave, a nakon što ~~informaciju Bilten~~ pregledaju i ovjere športski direktor discipline i predsjednik Sudačke organizacije. **U ime organizatora izmjene potpisuje direktor natjecanja.**

Žiri natjecanja objerava sve informacije koje je organizator dostavio u Tajništvo HAKS-a prije održavanja natjecanja. Za tu priliku informacije se preimenuju u Bilten na kojem na mjestu potpisa moraju biti upisani svi članovi žirija.

Sve promjene Posebnog pravilnika unutar 7 dana prije natjecanja izrađuje i predlaže direktor natjecanja no iste objerava isključivo Žiri natjecanja i to u formi Biltena.

Na natjecanju Posebni pravilnik u slučaju «više sile» može mijenjati žiri natjecanja, koji tada **izrađuje i** objerava sve Biltene.

Ali i nakon tih promjena, mora biti usklađen s ovim Pravilnikom i ostalim pravilnicima kojima se reguliraju sustavi natjecanja u sklopu različitih prvenstava.

U slučaju da uvjet iz stavka 1. ovog Članka nije ispunjen, održano natjecanje može biti poništeno.

O svim izmjenama Posebnog pravilnika obavještavaju se vozači, suvozači i natjecatelji pisanim putem (dopunama Posebnog pravilnika ili biltenima). Nikakve izmjene ne mogu se provoditi usmenim obavijestima.

Članak 71.

Prijedlog Posebnog pravilnika za natjecanja svjetskog i europskog prvenstva, dostavlja se FIA-i, u roku koji je propisala FIA, putem Tajništva HAKS-a.

Članak 72.

Na tiskanom Posebnom pravilniku, programima, plakatima i svim ostalim publikacijama vezanim uz natjecanje, mora na vidnome mjestu biti otisnut amblem HAKS-a, te amblem FIA-e; ako se održavaju međunarodna natjecanja. Također, moraju biti i druge oznake koje utvrđuje Upravni odbor HAKS-a i OAS (generalni sponzor HAKS-a i sl.). To će biti regulirano odredbama ugovora potpisanog između HAKS-a i svakog organizatora.

PRIJAVE:

Članak 73.

Prilikom dostave prijave na adresu organizatora, vozači su obvezni uplatiti ~~članarinu startninu~~ predviđenu Posebnim pravilnikom. U slučaju da se startnina plaća nakon roka propisanog Posebnim pravilnikom, ali 24 sata prije objave liste prijave, organizator može naplatiti dvostruku startninu.

Izmjene podataka u prijavi (vozač, suvozač, vozilo i sl.) moraju se, također, obaviti u rokovima navedenim u Posebnom pravilniku.

Rok za dostavu prijava organizatoru ne smije biti kraći od 7 dana prije početka natjecanja, a lista prijava mora biti objavljena najkasnije 3 dana prije početka rada Tehničke i Verifikacijske komisije.

Ostavlja se otvorena mogućnost objave informativne Liste prijavljenih na natjecanje 7 dana prije početka rada Tehničke i Verifikacijske komisije. Ova mogućnost postaje obvezom ukoliko se ista definira u pojedinim Dodacima ovom Pravilniku.

Sve prijave koje pristignu poslije objave liste prijavljenih i prijave za koje nije plaćena startnina, organizator ne može prihvatiti. U slučaju spora oko poštivanja rokova, mjerodavan je datum poštanskog žiga otpreme pošte. Lista prijava mora biti objavljena na WEB stranicama HAKS-a.

Nakon zaključenja prijama prijava, organizator natjecanja obavještava sve sudionike koje je primio na natjecanje i sastavlja popis prijava sa startnim brojevima.

Način određivanja startnih brojeva određuje se dodatkom za tekuću godinu, odnosno Posebnim pravilnikom.

Eventualne odjave na pojedinom natjecanju, moguće su isključivo u pisanoj formi, najkasnije na posljednjoj redovitoj sjednici žirija.

Obvezuje se organizator da, pod prijetnjom sankcija, mora listu prijava dostaviti u Tajništvo HAKS-a i to najkasnije 72 sata prije početka rada verifikacije i tehničkog prijama. Ako organizator ne dostavi listu prijava u propisanom roku, o sankcijama odlučuje OAS.

PRIJAM VOZAČA, VOZILA I OPREME:

Članak 74.

Na samom početku natjecanja, organizator je obavezan organizirati prijamni ured (startnine, reklamne naljepnice, identifikacijski kartoni i sl.).

Zatim se mora obaviti tehnički prijam svih vozila koja su prijavljena za natjecanje. Prijam obavlja TKO u skladu s odredbama Tehničkog pravilnika i njegovog dodatka. Vozila dolaze na tehnički prijam s postavljenim startnim brojevima i potpuno opremljena za natjecanje. Uz vozilo mora se na provjeru iznijeti i oprema koja je propisana za vozače i suvozače u pojedinim disciplinama autošporta.

Tehnički prijam i verifikacija obaviti će se najmanje 2 sata prije početka treninga pojedine klase, odnosno utrke, ako trening u toj disciplini nije predviđen. Vrijeme se računa od završetka rada tehničke komisije i verifikacije pojedine klase, pa do starta treninga pojedine klase. Organizator je dužan u Posebnom pravilniku natjecanja naznačiti vrijeme i mjesto gdje će se obaviti tehnički prijam i verifikacija. Prostor na kojem će se obavljati tehnički prijam i pregled, obvezno mora biti fizičkom preprekom zaštićen od smetanja osoba koje ne smiju biti nazočne. Sve pojedinosti moraju biti opisane u elaboratu staze, koju potpisuje Komisija za licenciranje.

Organizator može, uz odobrenje žirija, organizirati dodatni tehnički prijam i verifikaciju, ali obvezno uz pisanu zamolbu vozača ili kluba za koji vozač nastupa. U tom slučaju, može se naplatiti članarina propisana Cjenikom HAKS-a odobrenog od strane Upravnog odbora.

Natjecateljski automobil jednog vozača ne može istodobno biti i rezervni automobil drugog ili više vozača. Pod natjecateljskim automobilom jednog vozača podrazumijeva se da je prijavljen na ime vozača i s njim napravljen tehnički prijam i verifikacija.

Rezervni automobili moraju se nalaziti u servisnom parkiralištu ukoliko se ne koriste. Rezervni automobil na treningu može koristiti bilo koji vozač. Ali, od trenutka kada ga je prvi puta koristio jedan vozač, ne može ga više koristiti ni jedan od preostalih vozača kojima je taj, korišteni automobil, služio kao rezervni.

U tijeku utrke automobili se ne mogu mijenjati.

Članak 75.

Prilikom prijama vozila, obavlja se provjera tehničke ispravnosti vozila i je li opremljeno u skladu s odredbama Dodatka «J» ISC-a, ovog Pravilnika, odgovarajućih podataka i drugih važećih propisa, a prema postupku propisanom u Tehničkom pravilniku za autošportove OAS.

Nakon tehničkog prijama, TKO potvrđuje tehničku ispravnost vozila svojim potpisom u posebnoj knjizi ili na posebnom obrascu.

TKO može određenim markacijama-oznakama obilježiti pojedine dijelove vozila radi sprečavanja njihove zamjene, a prema odredbama Tehničkog pravilnika ili njegovog dodatka.

KARTICA VOZILA, IDENTIFIKACIJSKA KARTICA (IDENTITY CARD):

Članak 76.

Vozač-ica (posada) pojedinog vozila moraju biti upisani na kartici koja za vrijeme cijelog natjecanja mora biti vidno istaknuta na vozilu (zadnje lijevo staklo - osim za autocross **i rally**) Na kartici se moraju nalaziti osnovne osobine vozila (u skladu s odredbama propisanim za pojedinu disciplinu).

Gubitak kartice kažnjava se isključenjem.

Bilo kakve ispravke na kartici, zamjena kartice i slično, bez odobrenja službene osobe, bit će kažnjena isključenjem s natjecanja, a prekršitelj-i će biti prijavljeni disciplinskom sucu.

VERIFIKACIJA:

Članak 77.

Na verifikaciju, vozači i suvozači dolaze nakon obavljenog tehničkog prijama i s odobrenjem Tehničke komisije, da se dozvoljava start s prijavljenim vozilom.

Verifikacija obuhvaća pregled vozačke dozvole (nije obvezno za disciplinu A09, a za discipline A01, A02 samo na međunarodnim natjecanjima), vozačke i suvozačke licence, liječničkog uvjerenja, kao i ostalih isprava koje potvrđuju ispunjenje uvjeta od sudionika natjecanja, propisanih za isto.

Članak 78.

Verifikacijska komisija obavlja i sve radnje u svezi s utvrđivanjem točnosti podataka iz prijave timova i ekipa za razna natjecanja u različitim timskim i ekipnim konkurencijama.

Nakon završene verifikacije, Verifikacijska komisija **u suradnji sa Službom za obradu podataka (Mjernom službom)** izrađuje neslužbenu startnu listu pojedinaca i ekipa koji ispunjavaju sve potrebne uvjete za natjecanje, te im se dopušta nastup na istom. Izvješće dostavljaju direktoru, odnosno žiriju natjecanja.

Verifikacijska komisija može na razne načine obavljati provjeru za vrijeme, ili nakon natjecanja, radi onemogućivanja kršenja važećih pravilnika za to natjecanje.

Članak 79.

U sastavu Verifikacijske komisije nalazi se i službeni liječnik. On može obaviti posebni liječnički pregled prije početka natjecanja, a može i u bilo koje vrijeme tijekom istog.

Svaki vozač koji odbije podvrgnuti se takvom posebnom liječničkom pregledu, mora biti isključen s natjecanja, a o njegovom odbijanju mora se obavijestiti nadležno športsko tijelo.

Liječnička služba na natjecanju može vršiti ALKO TEST vozača i sudaca, kao i organizirati ANTI DOPING test. **Isti je potrebno prethodno najaviti.**

SASTANAK S VOZAČIMA:

Članak 80.

Prije početka treninga (utrke) organizator u satnici može predvidjeti sastanak s vozačima i natjecateljima. Ukoliko je predviđen Posebnim pravilnikom, sastanak vodi direktor utrke i/ili predsjednik žirija.

Ukoliko je predviđen Posebnim pravilnikom, sastanak se mora organizirati najmanje 30 minuta prije početka službenog treninga, **30 minuta prije starta prvog vozila u disciplinama A03 i A07 odnosno 30 minuta prije početka prve vožnje u disciplini A09.**

Nazočnost na sastanku obveza je svakog vozača-posade pod prijetnjom novčane kazne. Ista će biti propisana dodacima po disciplinama.

PARK VOZAČA:

Članak 81.

Smještaj i uređenje parka vozača, bit će regulirano zapisnikom o licenciranju staze, ili dodacima pravilnika.

Obveza je organizatora da u parku vozača osigura osobu koja će biti zadužena za preuzimanje eventualnih prigovora i prosljeđivanje istih do direktora ili žirija (u Posebnom pravilniku natjecanja, obvezno je imenovati osobu koja smije preuzeti eventualni prigovor).

ZATVORENI PROSTOR ZA PARKIRANJE («PARC FERMÉ»):

Članak 82.

Sve posade/vozači koje sudjeluju na natjecanju, dužni su, po završetku istog, ostaviti svoja vozila u zatvorenom prostoru za parkiranje, osim ako dodacima za tekuću godinu nije drugačije propisano. Ne ulazak u zatvoreno parkiralište povlači za sobom isključenje s predmetne utrke.

Pravila zatvorenog parkirališta primjenjuju se prijelazom ciljne crte. O pojedinostima vezanim uz zatvoreno parkiralište, organizator je obavezan izvijestiti vozače prilikom obveznog sastanka s vozačima

Vozači su obvezni prijelazom ciljne crte i prateći upute sudaca odvesti svoja vozila bez zaustavljanja u zatvoreno parkiralište. U koliko vozilo nije u voznom stanju, organizator je obavezan kolima za vuču dovesti vozilo u parc fermé (u koliko se radi o utrci) ili u servisno parkiralište (ukoliko se radi o treningu).

Za ostale povrede pravila zatvorenog parkirališta moguća je primjena novčane kazne. Visinu iste odredit će žiri natjecanja.

Nakon isteka roka za podnošenje zahtjeva za provjeru tehničkih osobina vozila, ona na koja nije uložen prigovor, mogu napustiti zatvoreni prostor za parkiranje.

Nalog izdaje direktor natjecanja, a po odobrenju žirija.

Organizator mora osigurati prostor oko zatvorenog parkirališta na način da ne dozvoli pristup neovlaštenim osobama.

Odredbi ovog članka izuzima se disciplina A09, koja u Dodatku ovom Pravilniku (Dodatak A09) ima definiran specifičan način čuvanja i kontrole vozila nakon završenih vožnji.

Članak 83.

Ako je primljen zahtjev za provjeru tehničkih osobina vozila, a vozilo, na koje se zahtjev odnosi, ne nalazi se, krivnjom vozača ili natjecatelja za kojega se vozilo natjecalo, u propisanom vremenu u zatvorenom prostoru za parkiranje, vozač će biti isključen s tog natjecanja i predan na disciplinski postupak. Postupak pokreće direktor natjecanja.

Ako je bilo koji vozač zatečen u prostoru **zatvorenog parkirališta** ("parc fermé") bez nazočnosti voditelja istog **vozač će biti kažnjen** ~~može biti isključen.~~ **Odluku o kazni donosi žiri natjecanja na osnovu pisanog izvješća suca zatvorenog parkirališta, a kazna može biti sve do isključenja sa natjecanja.**

Članak 84.

Vozilo na koje je uložen zahtjev za provjeru tehničke ispravnosti, vraća se vlasniku tek nakon obavljenog tehničkog pregleda.

OBJAVLJIVANJE REZULTATA:

Članak 85.

Organizator natjecanja mora objaviti rezultate i redosljed u ovisnosti o pojedinoj disciplini, u rokovima i s podacima koji su za svaku disciplinu propisani dodacima Pravilnika važećih za tekuću godinu.

Članak 86.

Privremene rezultate potpisuje direktor, a konačne članovi žirija natjecanja.

Kod privremenih rezultata, obvezno je navesti vrijeme njihovog objavljivanja, kako bi se znalo točno vrijeme do kojeg se mogu uložiti eventualni prigovori.

Članak 87.

Organizator natjecanja dužan je kompletne rezultate osam dana nakon završetka natjecanja uputiti OAS-u i svim organizacijama čiji su vozači, suvozači i natjecatelji sudjelovali na natjecanju. Organizator je također obavezan najkasnije 8 dana po završetku natjecanja, u potpunosti isplatiti sve troškove svih službenih osoba na istom, te sve novčane nagrade vozačima, predviđene Posebnim pravilnikom predmetnog natjecanja, ako novčani iznosi već nisu isplaćeni na samom natjecanju. Za nepoštivanje ove odredbe, organizator i tajnik natjecanja podliježu disciplinskoj odgovornosti.

U slučaju nepridržavanja odredbi iz prethodnog stavka, organizatoru će se naplatiti uz iznos nužan za pokriće troškova, članarina koju određuje OAS, od jamčevine položene u Tajništvu HAKS-a.

Kompletni rezultati moraju sadržavati: startni broj, ime i prezime vozača i suvozača, naziv kluba, naziv tima, marku vozila, rezultat, redosljed, i broj osvojenih bodova.

Svaki organizator je dužan u tijeku natjecanja izraditi dovoljan broj dokumenata iz prethodnog stavka za potrebe voditelja ekipa, timova, novinara i sl.

Samo u izuzetnim slučajevima, ako je za donošenje odluke o rješavanju uložene žalbe potrebno duže vrijeme, rezultati na koje bi uložena žalba utjecala, neće biti proglašeni sve dok se žalba konačno ne riješi.

ODREĐIVANJE REDOSLIJEDA:**Članak 88.**

Ako se po završetku jednog, ili svih održanih natjecanja u jednoj sezoni, prilikom izrade timskog/klupskog ili pojedinačnog redosljeda dogodi da dva tima/ekipe kluba, dvije posade ili dva pojedinca imaju isti broj bodova (po eventualnom odbitku bodova, ako to dodatak za pojedinu disciplinu predviđa), bolje mjesto zauzet će:

1. onaj tim/klub, posada ili pojedinac koji je zauzeo veći broj boljih mjesta na tom/svim bodovanim natjecanjima (računajući plasman i sa bruto bodovima).
2. onaj tim/klub, posada ili pojedinac koji ima veći broj bruto bodova.
3. onaj tim/klub, posada ili pojedinac koji je osvojio veći broj bodova na natjecanjima na kojima su zajedno nastupali.
4. onaj tim/klub, posada ili pojedinac koji je na prvom (ili drugom, trećem) posebnom ispitu/natjecanju, ostvario bolji redosljed.

Natjecanje na kojem je vozač, posada, klub/tim isključen iz rezultata zbog disciplinskog prekršaja, ne može se (ako je dodatkom za pojedinu disciplinu predviđen odbitak bodova, za najlošiji rezultat), računati kao najlošiji rezultat.

PRIGOVORI:**Članak 89.**

Za uočene nepravilnosti na natjecanju, vozači, voditelji timova i ovlaštene predstavnici klubova uz predočenje natjecateljske licence mogu uložiti pisani prigovor direktoru ili bilo kojem članu žirija natjecanja. Prigovori se obavezno, u obliku kakvom su zaprimljeni, prosljeđuju na sjednicu žirija. Žiri odlučuje je li eventualno uplaćena jamčevina dovoljna, te hoće li naknadno zatražiti doplatu iste zbog mogućih većih troškova prilikom tehničkog pregleda vozila, u slučaju da se prigovor odnosi na tehničku ispravnost. Ako ulagač prigovora ne želi uplatiti eventualnu razliku, prigovor se uz evidenciju u Zapisniku žirija ne prihvaća.

Organizator je obavezan, uz primitak jamčevine, uplatiocu izdati uplatnicu, a po eventualnoj odluci žirija o ispravnosti prigovora, tajnik natjecanja mora odmah vratiti sav uplaćeni iznos.

Prigovori se ulažu pisanim putem i predaju u sljedećim rokovima:

1. Prigovori na rad TKO i klasifikaciju vozila za startnu listu:
  - podnose se najkasnije 120 minuta nakon završetka rada TKO, moraju biti riješeni prije početka natjecanja, a rješava ih žiri (odnosi se na međunarodna natjecanja). Na nacionalnim natjecanjima u Hrvatskoj, rok za prigovore ostaje 30 minuta.
2. Verifikacijske komisije nakon prijama vozila i vozača:
  - podnose se najkasnije 30 minuta po objavi privremene startne liste
  - moraju biti riješeni prije početka natjecanja, a rješava ih žiri.
3. Prigovori na rezultate i nepravilnosti na treningu i pripremu staze:
  - podnose se 30 minuta po objavljivanju rezultata sa treninga
  - moraju biti riješeni prije starta utrke, a rješava ih žiri.
4. Prigovori na tijek odvijanja utrke:
  - podnose se najkasnije 30 minuta po završetku utrke
  - rješava ih žiri, a moraju biti riješeni prije objavljivanja konačnih rezultata
5. Prigovori na privremene rezultate i mjerenje vremena:
  - podnose se najkasnije 30 minuta poslije objavljivanja privremenih rezultata
  - moraju biti riješeni prije proglašenja konačnih rezultata, a rješava ih žiri
- 6. Nedopušteni prigovori:** Nisu dopušteni prigovori protiv odluka sudaca činjenica u obavljanju njihovih dužnosti prema odredbi Članka 149. ISC-a. Jednako tako jedan prigovor protiv više od jednog natjecatelja («masovni prigovor»), neće biti prihvaćen.

Obveza je organizatora, uz svaku obavijest, zaključak, rezultate i ostale pisane dokumente na koje bi sudionici natjecanja mogli eventualno uložiti prigovor, upisati vrijeme objave tih dokumenata. Uz SVE prigovore mora se priložiti jamčevina propisana Odlukom OAS-a, odnosno Cjenikom HAKS-a za tekuću godinu.

Razmatrat će se samo jasno formulirani i argumentirani prigovori.

U slučaju nemogućnosti naplate financijskih potraživanja temeljem prigovora, HAKS će potraživanja naplatiti putem bjanko zadužnice nositelja natjecateljske licence.

PRIGOVORI NA TEHNIČKU ISPRAVNOST VOZILA:**Članak 90.**

Prigovori kojima se zahtjeva vizualni pregled vozila, kao i rasklapanje s detaljnim pregledom vozila, podnose se najkasnije 30 minuta po objavi privremenih rezultata za pojedine klase (grupe) i vožnje. Prigovori se dostavljaju direktoru ili bilo kojem članu žirija, a oni ih nakon konzultacije s voditeljem TKO, obvezno prosjeđuju na sjednicu žirija.

Prigovor se mora riješiti prije objave konačnih rezultata. Ako to nije moguće u kratkom vremenu učiniti, konačni rezultati kategorije, klase ili grupe vozila na koju je uložen prigovor, objavit će se naknadno, ali svakako prije narednog natjecanja.

U slučaju opravdanosti prigovora na tehničku ispravnost vozila voditelj TKO daje žiriju ocjenu «težine» tehničke neispravnosti vozila. Na temelju odluke žirija, tajnik natjecanja podnosi pisanu prijavu protiv vozača disciplinskom sucu za autošportove najkasnije pet dana od donesene odluke.

Ista procedura primjenjuje se i u slučaju redovitog završnog i/ili «letećeg» tehničkog pregleda po odluci žirija.

Članak 91.

Žiri natjecanja obavezan je donijeti odluku po uloženom prigovoru, (bez obzira na to o kakvom se prigovoru radi), a zatim osobu koja je uložila prigovor obavijestiti o toj odluci u pisanoj formi i usmeno na sastanku žirija, kako bi mogla uložiti apel ako je nezadovoljna odlukom žirija.

U slučaju da osoba, koja je uložila prigovor, nije više dostupna organizatoru na samom natjecanju, obveza je tajnika istog, da pisanu odluku žirija po uloženom prigovoru, dostavi na kućnu adresu ulagača prigovora najkasnije osam dana po donošenju odluke. Međutim, u tom trenutku više ne postoji mogućnost bilo kakvog apela. Odluka žirija je konačna.

Članak 92.

Žiri donosi odluku o isključenju s natjecanja vozila koje je na nečiji zahtjev u svezi s odredbama Članaka 90. i 91. ovog Pravilnika, bilo pregledano, te je utvrđeno da ne odgovara propisanim uvjetima.

Žiri to može učiniti i nakon tehničkog pregleda koji je obavljen diskrecijskim pravom žirija.

Ovisno o utvrđenoj težini odstupanja od tehničkih propisa o čemu mišljenje žiriju daje Voditelj Tehničke komisije organizatora, žiri isključenje sa natjecanja može zamijeniti novčanim ili vremenskim kaznama. Ovo je moguće jedino kada se radi o odstupanjima manjeg obima, bez svjesno utvrđene namjere za stjecanjem prednosti. Ukoliko je utvrđeno veće odstupanje, a podrazumijeva i namjeru sticanja prednosti, izricanje kazne mora biti jedino isključenje sa natjecanja.

ŽALBA/APEL:

Članak 93.

Sve odluke Direktora i Žirija dostavljaju se vozačima/suvozačima/natjecateljima pismeno, putem osobe zadužene za kontakte sa vozačima. U koliko vozač/suvozač/natjecatelj odbije, potpisom, potvrditi prijem odluke žirija i/ili direktora, isti gube pravo na ulaganje prigovora i/ili Apela na tu odluku.

Žalbu/apel na odluke žirija na nacionalnim ili međunarodnim natjecanjima održanim na teritoriju Republike Hrvatske, mora vozač osobno najaviti na sjednici žirija prilikom priopćavanja odluke žirija nakon uloženog prigovora. Izvanredno, u slučaju dokazane «više sile» (iznenadna bolest, povreda na natjecanju i sl.), dozvoljeno je da to učini ovlašteni predstavnik vozačevog kluba, u ime vozača.

Najkasnije jedan sat nakon primitka pisane Odluke žirija, ulagač apela je obavezan dostaviti žiriju natjecanja pisanu najavu, uz uplatu članarine predviđene za apel koji je upućen OAŠ. U protivnom, žiri može svoju odluku smatrati konačnom.

Članarina uz uloženi apel se može uplatiti u gotovini, ili gotovinskim čekovima građana.

Najviše 48 sati po najavi apela (priznaje se datum na poštanskom žigu), vozač je obavezan dostaviti pisano obrazloženje apela OAŠ-u putem Tajništva HAKS-a.

Ako u predviđenom roku Tajništvo HAKS-a ne zaprimi pisani apel, smatra se da je vozač odustao od apela. Članarina uplaćena pri najavi apela, ostaje HAKS-u.

Samo u sporu koji uključuje nositelja licence drugog ASN-a može se uložiti međunarodni apel u skladu s odredbama ISC-a. Apelacijska komisija OAŠ, zadužena za autošportove, obvezna je održati sjednicu na kojoj će biti saslušane sve stranke sa njihovim svjedocima ako postoje (priznaje se i pisana izjava), te donijeti konačnu odluku, najkasnije trideset dana po zaprimanju apela u Tajništvu HAKS-a.

Bez obzira na ishod odluke, ne može se odrediti održavanje novog natjecanja.

Na odluku Apelacijske komisije OAŠ-a, ne postoji više mogućnost žalbe za nositelje licenci HAKS-a.

Članak 94.

Nakon usvojenog apela koji se odnosio na rezultate, obavlja se ispravak objavljenih privremenih rezultata. Za ispravak rezultata zadužen je športski direktor predmetne discipline.

Organizator je obavezan čuvati sve nagrade predviđene Posebnim pravilnikom natjecanja koje nije podijelio u klasi-ama na koju-e se odnosio apel.

Najkasnije osam dana po primitku pisane odluke Apelacijske komisije, organizator je obavezan na prigodan način dodijeliti predviđene nagrade. U protivnom, tajnik natjecanja bit će disciplinski kažnjen temeljem prijave koju mora podnijeti športski direktor discipline u kojoj se održalo natjecanje.

Ulagač apela čiji je apel pozitivno riješen, ne može na osnovi toga zahtijevati da im organizator ili HAKS isplati novac za eventualno povećane troškove.

Ukoliko je Apel odbijen ili je naknadno povučen, članarina neće biti vraćena.

Ako je Apel utemeljen, članarina ili njen dio može biti vraćen ako dotadašnji troškovi nisu bili istovjetni ili veći od uplaćene članarine.

Članak 95.

PRAVO REVIZIJE

Ako u natjecanjima koja su dio sustavnog Prvenstva, bude otkrivena nova činjenica, bez obzira da li je žiri već donio konačnu odluku ili nije, taj isti žiri, ili neki drugi imenovan od OAŠ-a, mora se naći na dogovoreni datum pozivajući stranke uključene u spor, da čuju relevantna objašnjenja u okviru novo iznesenih činjenica.

Pravo na ponovni apel na ovu novodonesenu odluku, imaju stranke kojih se taj predmet tiče, u skladu sa zadnjim odlomkom Članka 179. i narednih Članaka ISC-a.

Ako je prvi apel već bio predložen Nacionalnom apelacijskom sudu, slučaj će mu, u skladu sa odredbama ISC-a, biti ponovo predložen za moguće revizije prijašnjih odluka.

Period u kojem se može apel u reviziji donijeti, ističe 30. studenog tekuće godine.

PROMJENE:

Članak 96.

Eventualne promjene, te ukidanje ili najave raspisivanja novih klasa i grupa, obvezne su najmanje dvije natjecateljske sezone unaprijed, osim ako su uvjetovane novim propisima FIA-e ili odgovarajućim stanjem voznog parka u Hrvatskoj o čemu odlučuje Upravni odbor HAKS-a.

DODACI PRAVILNIKU:

Članak 97.

Sve pojedinosti o određenim prvenstvima i disciplinama, objavljuju se detaljno u dodacima Pravilniku važećim za tekuću godinu.

Naročito se treba objaviti:

1. naziv prvenstva, disciplinu i godinu za koju se organizira
2. kalendar odnosno natjecanja koje se računaju za neko prvenstvo
3. sustav bodovanja i broj natjecanja s kojih će se bodovi zbrajati za prvenstvo
4. uvjete sudjelovanja za vozače, suvozače, natjecatelje i timove
5. uvjete za vozila: grupe i klase
6. najmanji broj vozila koja trebaju sudjelovati u natjecanju da bi se priznali rezultati
7. najmanji iznos na koji se moraju osigurati vozači, suvozači i suci na natjecanju
8. dozvoljena odstupanja od Dodatka «J» ISC-a na vozilima koja sudjeluju na prvenstvu Hrvatske i drugim natjecanjima pod direktnim nadzorom OAS-a
9. eventualno dozvoljenu pomoć vozačima u tijeku izvođenja treninga i utrke
10. propise o zatvorenom prostoru za parkiranje
11. novčani iznos koji su dužni uplatiti vozači, suvozači i natjecatelji ako odbiju nošenje neobveznih reklama organizatora za vrijeme natjecanja
12. podroban opis načina i dužine trajanja treninga i način utvrđivanja startnih pozicija
13. način starta s detaljnim opisom načina izvođenja
14. dužina trajanja natjecanja i pojedinačnih vožnji u zavisnosti od discipline autošportova
15. osobine staze: vrstu, dužinu i druge važne detalje
16. način izrade rezultata i redosljeda na natjecanju, pojedinačno i za različite timove/ekipe

Članak 98.

OAS može u izvanrednim slučajevima umjesto otkazanog natjecanja odrediti drugo, s time da se odluka donese najkasnije prije održavanja dva preostala natjecanja koja se boduju za dotično prvenstvo.

Članak 99.

U jednoj natjecateljskoj sezoni, može se održati najviše deset natjecanja u svakoj od raspisanih disciplina.

Ako bi broj natjecanja koja se boduju za Prvenstvo iz bilo kojih razloga bio manji od 3 (tri), smatrat će se da to prvenstvo nije održano.

Izuzetno, u slučaju da se zbog više sile ne može održati broj natjecanja propisan prethodnim stavkom, prvenstvo se može odlukom OAS-a proglasiti regularnim.

KUPOVI:

Članak 100.

Natjecanja za Kup mogu provoditi pravne osobe (članice HAKS-a), koje su nositelji natjecanja za dotični Kup, raspisan od OAS-a, te sklapaju ugovor o međusobnim pravima i obvezama s HAKS-om.

Pravna osoba koja provodi natjecanje za Kup, mora imati natjecateljsku licencu koju je izdao HAKS u skladu s propisima ovog Pravilnika i uz odobrenje OAS-a.

Nositelj Kup natjecanja obavezan je dostaviti Pravilnik Kupa OAS-u na konačno usvajanje.

Svaku izmjenu i dopunu Pravilnika Kupa, mora odobriti OAS.

Članak 101.

Sva natjecanja za kupove moraju se provoditi u skladu s odredbama ovog Pravilnika, dodacima važećim za tekuću godinu te dodatkom za odgovarajući kup koji je odobren od OAS-a.

Tehnička pravila za kupove, (pojedini modeli vozila), mogu, osim u općim sigurnosnim uvjetima, odstupati od ostalih općih odredbi Dodatka «J» ISC-a.

ZAVRŠETAK NATJECATELJSKE SEZONE:

Članak 102.

Po završetku natjecateljske sezone, OAS verificira postignute rezultate tijekom iste, proglašava i nagrađuje državne prvake, **prvake HAKS-a** i pobjednike sustavnih natjecanja nacionalnog prvenstva u svim disciplinama i kategorijama autošportova.

U slučaju nepodmirenih financijskih obveza klubova prema HAKS-u, OAS može odbiti proglašenje državnih prvaka, **prvaka HAKS-a** i pobjednika, pripadnika klubova dužnika.

Članak 103.

Po objavi privremenih rezultata koji se odnose na ukupan redosljed na koncu natjecateljske sezone, izrađen od strane športskih direktora pojedinih disciplina, a objavljen na WEB stranicama HAKS-a, u roku osam dana nezadovoljna stranka može podnijeti prigovor OAS-u.

Odluka OAS-a je konačna, te na istu nije više moguće ulaganje prigovora, odnosno žalbe/apela. Iznimno po objavi konačnih rezultata od strane OAS-a, nezadovoljna stranka može tražiti izmjenu rezultata ukoliko se nepobitno dokaže pogreška u izračunu. Rok za takvu žalbu je najviše 15 dana po objavi konačnih rezultata na WEB stranicama ili u Biltenu HAKS-a.

VIII. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 104.

Pravo tumačenja odredbi ovog Pravilnika, na natjecanju je u nadležnosti žirija istog.

Izvan natjecanja, tumačenje odredbi ovog Pravilnika u nadležnosti je OAS-a.

Konačan pravorijek u žalbenom postupku unutar HAKS-a, ako se isti ne odnosi na sporove u svezi novca, u nadležnosti je Apelacijske komisije za autošportove.

Sve sporove financijske prirode, rješavat će Arbitražna komisija.

Članak 105.

Tijekom natjecateljske sezone, nisu dozvoljene nikakve izmjene ili dopune ovom Pravilniku i njegovim Dodacima.

Sastavni dio ovog Pravilnika je i Okvirni pravilnik za Regionalno prvenstvo Republike Hrvatske u autošportu

Članak 106.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika važećeg tijekom 2009. godine, prestaje važiti Pravilnik o autošportovima kojim su bile regulirane odredbe auto natjecanja u Republici Hrvatskoj tijekom 2008. godine.

Članak 107.

Ovaj Pravilnik odobren je na sjednici Odbora za autošportove HAKS-a, održanoj 30. siječnja 2010. godine u Vodicama. Pravilnik stupa na snagu osam dana nakon službene objave.

Vodice, 30. siječanj 2010.

Predsjednik Odbora za autošportove HAKS-a

Arsen Ulčar